

Маркин бичсн Сэн Зэңг

Нүр үг

Маркин бичсн дегтр Исус Христос гидг нертэ Бурхна Көвүнэ туск Сэн Зэңгэс эклжэнэ. Терүнд Исус хартан йоста, күцэмжтэ күн болж зургдж. Терүнэ хардгч йосн тархажах номднь, хар сэкүсд диилдг күчнднь, күүнэ килнц тэвж өглһнднь үзүлгдж. Эврәннь тускар келхлэрн, Исус күүнэс харсн көвүн болж келнэ. Исус күүнэ кесн килнц тэвж өгхин төлө ирсмн болжана.

Маркин бичсн Сэн Зэңг Исусин келсн үгэснь болн номаснь урд, Терүнэ күцэсн көдлмшинь хооднь, күчтәһөр үзүлжэх келвр мөн. Эклцднь ахрар Кирсләч Йохана тускар, Исусин кирслһнэ болн сөрх йовдлын тускар келчкәд, дарунь Терүнэ әмдрлһнэ болн номин тускар автор әкләд бичнэ. Цаг давна, Исусиг дураж йовх улс Терүг сәәнәр меддг болцхана, болв өшәтһрнь улм харшлна. Товчлгч бөлгүдт Исусин һазр деерк жирһлин сүүлнк долан хонгин тускар бичәтә, нег үлү Терүг кирст хадад телүлснә тускар болн әмдрлтин тускар бичәтә. Сэн Зәңгин дөрвлжн хавсрт орулсн хойр чилгчинь Марк бичсмн уга гиж ик зунь тоолжана.

Учр-утхин зура

Сэн Зәңгин әклц 1.1–13

Һалильяд Исусин церглт 1.14 – 9.50

Һалильяс Ерусалим орлһн 10.1–52

Сүүлнк долан хонг 11.1 – 15.47

Исусин әмдрлт 16.1–8

Әмдрсн Деед Әзнә ирлһн болн өөдлһн 16.9–20

Христосиг ирхин өмн Йохан әмт белдјс бәәнә

1 Исус Христос гидг нертэ Бурхна Көвүнэ туск Сэн Зәңгин әклц. ²«Би Зәңгчән урдасчн илгәнәв. Чини хаалһичинь белдх». ³«Деед Әзнд хаалһинь белдтн. Терүнә жиминь ястн! – гисн көдәд хәәкржәх күүнә ду соңсжанав», – гиж әәлдәч Эшья бичсмн.

⁴Эмт уснд кирслдг Йохан Бурхна зэнгчнь болж ирсмн. Йохан эжго кедэд ирж бээсмн. – Килнцэн илднь медулсн күн килнцтэ жирлэн үлдэхэд, нанар уснд бийэн кирслтн. Тиигхлэ Бурхн тана килнцитн тэвж өгх, – гиж Йохан Бурхна ном тархасмн.

⁵Тегэд Йудья нутгин кесг улс болн Ерусалимин эмтн Йоханур ирж. Тедн килнцэн илднь келэд, Йордан холд Йоханар бийэн кирслцхэв. ⁶Йохан темэнэ килһсэр гүрсн хувц өмсэд, белкүсэн арсн бүсэр бүслдг бээж. Царцаха, зерлг зөгин бал хойрар гесндэн тежэл кеж йовж.

⁷⁻⁸– Мини ардас Ик Күчтөнх ирхмн. Нанд Түүнэ буршмгин бүчинь тээлх зөв уга. Би тадниг уснд кирслжэнэв, Тер тадниг Эрүн Сөкүсэр кирслх, – гиж Йохан зэнглсмн.

Исус Йоханар уснд кирслгдө

⁹Тер цагт Һалильян Назарет балһснас ирсн Исусиг Йохан Йордан холын уснд кирслсн болдг. ¹⁰⁻¹¹Исусиг уснас харч йовтлнь генткн тенгр заагрсмн. Дарунь Эрүн Сөкүсн Бий деернь көглжрһн мет буужахиг Исус үзсмн.

– Энтн Мини Хээртэ Көвүн! Эн Намаг байрлулна! – гисн дун дарунь тенгрэс сонсгдж.

¹²Уснд кирслгдснэ хөөн Эрүн Сөкүсн Исусиг эжго кедэд одтха гиж. ¹³Дөчн хонгтан Исус зерлг ангуд бээдг эжго кедэд бээсмн. Эрлг Терүг сөрүлсмн, Бурхна элчнр болхла Исуст дөң болсмн.

Түүн сурһульчнр

¹⁴⁻¹⁵Йоханыг түүрмд Херод хан суулһсна хөөн Исус Һалильяд одад, олн эмтнд Бурхна Сэн Зэнг цээлһж:

– Цагнь ирв! Тенгрин Йосн өөрдв! Килнцтэ жирлэн үлдэтн! Сэн Зэнгд итктн! – гисмн.

¹⁶⁻¹⁷Һалилья нуурин көвөһөр йовж йовад, Исус захсчнр Шимон Андрей ах дү хойриг үзж. Тедн уснд гөлмөн хайж йовцхаж.

– Наартн, Намаг дахтн! Би таднд эмт дуудж, мөңк жирллд орулж заанав, – гиж Исус теднд келж.

¹⁸Ах дү хойр түдл уга гөлмөн үлдэчкэд, дахад харцхав. ¹⁹⁻²⁰Цааранднь йовж йовад, Зебедана Яков Йохан хойр көвүдиг Исус үзж. Тедниг оңһц дотран гөлмөн ясад суусинь үзэд, Бийэн дахулхар дуудв. Эцкэн көдлэчнртэһинь оңһц дотрнь үлдэчкэд, теднь дахад харч.

Хар сәкүснд эзлгдсн кү эдгэлһн

²¹ Исусиг дахад, тедн Капернам балһснд ирж. Бемб өдр Исус хурлд одад сурһсмн. ²²⁻²⁴ Исусин номинь соңсад, цугтан өврж. Учрнь иим: ном цөөлһдг улсла эдл биш ном сурһх зөвтө күн болж, Исус сурһж. Тер цагт хурлд хар сәкүснд эзлгдсн күн бөөж. Тер хөөкрж:

– Назаретас ирсн Исус, Танд маднас юн кергтө? Та мад-ниг уга кехәр бәнт? Би Таниг меддүв! Та Бурхна Эрүн Зарцд! – гиж.

²⁵ – Тагчг бө! Эн күүнәс һарч әрл цааран! – гиж Исус закж.

²⁶ Хар сәкүсн тер күүг сөгсрүлөд, му дууһар хөөкрөд, терүнәс һарч. ²⁷ Энүг үзсн әмтн сүрдәд, нег-негнәсн сурцхаж:

– Акад юмб? Юн гидг күчтө шин номв?! Хар сәкүсдин бийнь Энүнә заквринь соңсжана!

²⁸ Удл уга Исусин туск зәңг Һалильян һазрар тарв.

Исус оһн кү эдгәжәнә

²⁹ Исус Яков Йохан хойрла хурлас һарад, Шимон Андрей хойрин герт ирж. ³⁰ Шимона хадм экнь халута кевтсинь Исуст медүлцхәв. ³¹ Исус өөрдж одад әмгиг һараснь авад, демнәд босхж. Тер дарунь халунь уурч. Әмгн босад, гиичнрән тоох хот нерхәр сахньв.

³²⁻³⁴ Асхнднь, нарн суулһнла, Исус тал гөмтө болн хар сәкүснд эзлгдсн улсиг авч ирсмн. Оһн әмтн Терүнә үүднә өөр цуглрж. Кесг әмт эдгәһәд, кесг әмтнәс хар сәкүсдиг Исус көөж һарһсмн. Исус ә бичә һартн, гисн хөрлт хар сәкүсдт өгч, яһад гихлә, теднь Исусиг меддг бөөж. ³⁵ Маңһдуртнь өр цәәтл босад, Исус аглһ һазрт одад мөргсмн. ³⁶ Шимон хамдан йовсн әмтнлөһән Исусиг хөөһәд һарч. ³⁷ Олж авад:

– Багш, Та яһвт? Таниг цугтан хөөжәнәлм, – гицхәж.

³⁸ Исус өмнәснь:

– Әргндк хотдуд орхмн, Би тер әмтнд Сән Зәңг цәәлһж өгнөв. Тер кергәр Би Капернамас һарлав, – гиж.

³⁹ Һалилья һазр эргәд, хурлмудар орад, Исус Сән Зәңг тархаж. Хар сәкүсдт эзлгдсн кесг улсиг зовлңгаснь гөтлгж.

Исус арсна гемтэ күүг эдгэжэнэ

⁴⁰⁻⁴¹ Исус тал арсна гемтэ күн ирэд, сөгдөд:

– Буйн болтха, намаг гемэсм цеврлх саната болхла, цеврлгтн! – гиж эрв.

Исус түүнд санань зовад, харан күргэд:

– Чамаг цеврлх санатав. Цеврлгд! – гиж.

⁴² Тер дарунь арсна гемтэ күн цеврдж одж! Гемнь эдгж.

⁴³⁻⁴⁴ – Энүнэ тускар бичэ күүнд кел, зуг гелнлд одад, бийэн үзүл, Мошен закаһар тэкл тэк. Терүгөрн чи өмтнд эдгсэн медүлхич, – гисн чаһи заквр өгэд, эдгсн күүг Исус йовулж.

⁴⁵ Зуг тер күн бийлэнь учрсн юмна тускар, зэңг тараһад йовж. Терүнэс кэлтэ Исуст хэрү балһснд одж бээдг арһ уга болв. Тегэд эжго һазрт бээдг болж. Болв кесг һазрас өмтн Терүн тал ирдг бөөсмн.

Исус кол-һарнь тэкрсн кү эдгэв

2 Цөөкн өдрин хөөн Исусиг хэрү Капернам балһснд ирхлэ, агчмин зуур зэңг тарж. ²Өмтн дегд олар цуглрад, Исусин бээсн герин үүднднь шинэс ирсн өмтнд күрдг арһ уга болж. Исусиг Сэн Зэңг өмтнд келж өгч бөөтл, ³дөрвн залу һар-көлнь тэкрсн кү авч ирв. ⁴Исусин герт орж болшгоһинь үзэд, тедн герин ораһинь цумлад, гемтэ үүрэн кевтсн девскртәһинь буулһв.

⁵ Исус теднэ итклинь үзэд, һар-көлнь тэкрсн күүнд:

– Көвүн Минь, чини килнцн тэвгдженэ! – гив.

⁶⁻⁷ Тенд суусн ном цөөлһөчнрин зөрмнь дотран иигж ухалв:

– Юн гидг юмн болжахмб? Бурхнас талдан кен күүнэ килнц тэвж чаддв? Эн Бурхна тускар му келжэнэ.

⁸ Тер дарунь теднэ дотран ухалжасиг Исус медэд:

– Тадн тиим уха юңгад ухалжахмт? – гиж сурв.

⁹ – Эн тэкрсн күүнд яһж келсн амр болх: «Килнцн тэвгдженэ» гисн эс гиж: «Бос, кевтсн девскрэн эвкж авад йов!» гисн амр болхий? ¹⁰ Болв Би, Күмни Көвүн, һазр деер килнц тэвх йостав гиж таднд медүлхин төлө келжэнэв, – гихэд, һар-көлнь тэкрсн күүнд:

¹¹ – Бос, кевтсн девскрэн авад хэр! – гив.

¹² Тернь өмтнэ өмн босад, девскрэн эвкж авад, һарад йовж одв. Энүг үзсн улс дегд икэр өврэд, Бурхнд ханлт өргэд:

– Иим өвөрц юм бидн төрүц үзэд уга билэвидн! – гицхэв.

Исус Левиг дууджана

¹³⁻¹⁴ Исус дэkn нур тал йовв. Дэkn олн күн өөрнь цуглрв. Исус тедниг эврәннь номар сурһв. Нуурин көвөһөр йовж йовад, Исус тамһин герт көдлжэсн кү үзв. Тер Леви гидг нертэ Алпана көвүн бөөж.

– Намаг дахад йов, – гиж Исус келв.

Тернь босад дахв. ¹⁵ Исус сурһульчнртаһан Левин герт хот ууһад сууж. Алв цуглулдг кесг эмтн болн талдан чигн килнцтэ улс теднлэ сууцхаж. Исусиг йирдән олн зүсн эмтн дахдг бэ-эсмн. ¹⁶ Алв цуглулдг болн килнцтэ эмтнлэ хамдан хот уужа-синь үзэд, парш багин ном цөөлһөчнр Исусин сурһульчнрт келцхэв:

– Яһад алв цуглулдг килнцтэ улсла багштн хот уужахмб?

¹⁷ Терүгинь Исус сонсчкад:

– Эрүл күүнд биш – гөмтэ күүнд эмч кергтэ. Чик седклтэ-һинь биш, килнцтэһинь дуудхар Би ирлэв, – гив.

Мацг бэрһнэ туск зүткөр

¹⁸ Уснд кирелдг Йохана болн паршмудын сурһульчнрнь мацг бэрж.

– Йохана болн паршмудын сурһульчнрнь мацг бэрнэ, Тана сурһульчнртн бэрхшлм? – гиж эмтн Исусас сурцхаж.

¹⁹ – Хүрмд ирсн гиичнр хот ул уга бөөхий? Хүрмин хотыг күргнлэ хамдан тедн ул уга бөөшго. ²⁰ Зуг цагнь ирэд гиичнрөс күргн салһж авгдхла, гиичнрнь мацг бэрх. ²¹ Хуучрад салврж одсн хувцнд шин халас тэвдмн биш, эс гиж шин халасн хуучн хувциг цааранднь теслх. Хаһрхань улм икдх. ²² Күчән авчах чаһриг хуучн бөрвд кедмн биш. Кемр күчән авчах чаһриг хуучн бөрвд кехлэ, бөрв шуурх. Тиигхлэ бөрв чигн, үрх чаһр чигн асхрх. Тер төлэд күчән авчах чаһриг шин бөрвд күн кенэ, – гиж хэрү өгв.

Бөмб өдрин тускар

²³ Нег дэkj, бөмб өдр, Исус тэрэ тэрсн һазрар йовж. Терүнэ сурһульчнрнь гесндән өлг авхин төлө буудян толһа таслж идж.

²⁴ Паршмуд терүгинь үзэд Исусас сурж:

– Бемб өдрлэ кех зөв уга юм тедн яһад кеж бөөхмб?

²⁵ Иус өмнөснь иигж келж:

– Тадн Давидин тускар умшсн угавт? Үүрмүдтэн өлсж йовад, тер юуһар гесндэн өлг авсмб? Ах гелн Абьятарин цагт Давидин геснь өлсж йовж. ²⁶ Бурхна герт орад, гелнгэс талдан күн авч идх зөв уга, Бурхна өмн тэвсн өдмгиг авч идэд, хамдан йовсн өмтндэн чигн өглэлм. ²⁷ Бурхн күүг бемб өдрин төлө үүдэсмн биш, бемб өдр күүнэ төлө тогтсмн. ²⁸ Тер учрар Күмни Көвүн бемб өдрин чигн Эзнь мөн, – гив.

Иус өмн уга һарта кү эдгэж бээнэ

3 Иус дэкрн хурлд орж ирв. Тенд өмн уга һарта күн бөөж. ² Бемб өдр кү эмнх угаһинь гетэд, бурушахар седж бөөсн улс чигн тенд сууж. ³ Иус тер өмн уга һарта күүнд:

– Босад, уралан һар! – гиж келэд, ⁴ суусн өмтнөс сурв:

– Бемб өдрлэ сә кех зөвтэй, эс гиж му кех зөвтэй? Күүг үк-лэснь харсж авхмб эс гиж алхмб?

Теднь тагчг бөөв. ⁵ Иус тедн тал ууртаһар эргж хэләһэд, теднә хату зүркнд һашудж. Өмн уга һарта күүнд:

– Һаран сунһ! – гиж.

Гөмтә күн һаран сунһхлань, һарнь эдгж одв. ⁶ Паршмуд эн тоотыг үзэд хурлас һарн, Херодын улсла зөвчлэд, Иусин үклинь хәэх болцхав.

Сурһульчирнь Иусин өөр цуглрж бээнэ

⁷⁻⁸ Иус эврәннь сурһульчиртаһан нуурин көвә тал һарад йовв. Ардаснь Һалильяс, Йудьяс, Ерусалимас, Идүмьяс болн Йордана телтр көвәһәс оln өмтн йовв. Тир болн Сидон балһс-дын эргнд бөөдг өмтн Иусин күцәсн йовдлмудын тускар сонс-чкад, бас ирцхәв. ⁹ Нуурин көвәһүр дегд оln күн ирэд, Иуст күрхәр седэд дарсн учрар, онһц белдтн гиж сурһульчиртан Иус даалһв. ¹⁰ Урднь кесг өмт эдгәсинь сонссн гөмтә улс цуг-тан Иуст һаран күргхәр седв. ¹¹ Хар сәкүснд эзлгдсн улс Иусиг үзчкәд, Терүнә өмн сөгдж унад:

– Та Бурхна Көвүнт! – гихәд хәәкрлдцхәв.

¹² – Бичә Намаг Бурхна Көвүн гиж өмтнд келтн, – гисн догшн зака теднд Иус өгв.

Арвн хойр апостолмуд йиллжэ авлһн

¹³Исус уул давшад, Бий талан санан-седкл туссн улсан дуудв. Теднь Терүн тал ирв. ¹⁴Исус арвн хойр кү йиллжэ авв. Тедн апостолмуд гиж нерэдгдж. Тедн Терүлэ хамдан бөөһэд, Сэн Зэнг тархахин төлө йовулгдх зөвтэ бөөж. ¹⁵Исус теднд хар сәкүсдиг көөж һарһх йос өгв. ¹⁶Шимониг Пётр гиж нерэдэд, ¹⁷Зебедана Яков болн Йохан гидг ах дү хойриг оһтрһун көвүд гиж Исус нерэдв (теднэ зангнь оһтрһун бөөдлтэ сәнж), ¹⁸Андрейиг, Пилипиг, Бар-Толмаг, Матайиг, Томасиг, Алпана көвүн Яковиг, Таддаг, зилот багин гешүн Шимониг ¹⁹болн хөөннь Бийинь өшәтһрт бәрүлж өгсн Йуда Искериотиг йиллжэ авв.

Евреймүдин көгшәс Исусиг гемшәжәнә

²⁰Тедниг герүр орж ирхлән, дәкн олн күн цуглрад, хот чигн уулһсн уга. ²¹Энүнә тускар соңссн Исусин төрл-саднь, Терүнә ухань көндрж одж гиж соңсад, күчәр авч хәрхәр седцхәв. ²²Ерусалимас ирсн ном цөөлһөчнр, Исусиг Баал-Зебүльд эзлгдэд, терүнә күчәр хар сәкүсдиг көөж һарһжана гисн зэнг һарһцхаж. ²³Исус тедниг дуудж авад, үлгүр орулад иигж келж өгв:

– Эрлг яһж эврән бийән көөж һарһхмб? ²⁴Нег орн-нутгин улс хоорндан өшәркәд әнгрхлә, тер орн-нутг хольврж одна. ²⁵Нег гер-бүлин улс ни-негн бәл уга, нег-негән дажрхар седхлә, тер гер-бүл буурч одна. ²⁶Эрлг эврән бийләһән дөөлдхлә, терүнә йосн бас хольврж одх зөвтә. ²⁷Чидлтә күүнә геринь тонхин өмн эзинь бәрж авч күлх кергтә. ²⁸Годлж автн: әмтнә килнцнь чигн тәвгдх, Бурхна тускар му келснь чигн тәвгдх. ²⁹Зуг Эрүн Сәкүснә тускар му келсн күүнә килнцнь төрүц тәвгдшго. Тер күн мөңкинд килнцән эдлх. ³⁰Ном цөөлһөчнр Исусиг хар сәкүснд эзлгдв гисн зэнг һарһсн учрас Исус тиигж келсн.

Исусин гер-бүлнь – сурһульчирнь

³¹Исусин экнь болн дүүнрнь ирж. Күн дүүрн герт орж эс чадларн, тедн Исусиг дуудулж.

³²– Исус, әктн болн дүүнртн ирэд Таниг дууджана, – гихлә, Исус:

³³– Мини эәжм, Мини дүүнрм кемб?

³⁴ Бийиннь өөр суусн эмтиг эргж хэлэхэд:
 – Үзж автн, Мини ээжм, дүүнрм эн бөөнө. ³⁵ Бурхна заасиг күцэдг эмтн – Мини ээжнр, ахнр болн эгчнр-дүүнр.

Тэрэ тэрэчин туск үлгүр

4 Дөкн Һалилья нуурин көвөд ирэд Исус сурһв. Олн эмтн дегд икэр цуглрсн учрар онһц дотр сууһад, көвөһөс тедүкнд усчад, Исус үг келв. Олн эмтн нуурин көвөд зогсад соңсв. ² Исус үлгүр орулж келэд сурһдг бөөсмн. Ода бас тиигв.

³ – Соңстн! Нег күн тэрэһэн тэрхэр йовж. ⁴ Цацж йовсн тэрэ-нэ экин зэрмнь хаалһ деер унж. Теднинь шовуд чоңкад идчкж. ⁵ Зэрмнь чолута һазрт унж. Тенд һазр баһ болад буудя дарунь урһж. Тедн һазрин гүүнд туссн уга. ⁶ Нарн һарад тедниг шатачкж. Урһмл хатж одж. Яһад гихлэ, буудян уңгнь йосндан урһж чадсн уга. ⁷ Зэрмнь хатханчг заагт унж. Хатханчг урһад, буудяг бүтэж. Буудя урһц өгсн уга. ⁸ Зуг сэн урһцта һазрт унсн тэрэнэ экн – һучн, жирн, зун холван үлү урһц өгч. ⁹ Соңсхар седснь, соңстн! – гиж Исус аштнь келв.

Исус тэрэчин туск үлгүр цээлһж бээнэ

¹⁰ Хөөннь, эмтн тарад йовж одсна ард, арвн хойр сурһульчнь Исусас сурж:

– Келсн үгинтн утхнь юунднь?

¹¹⁻¹² – Бурхна Йосна туск нууцин медрл таднд секгдлэ. Талдан эмтнд болхла, Би үлгүр орулж келжэнэв. Учрнь: тедн нүдгэ бийнь – үзхш, чиктэ бийнь – соңсхш. Кемр үздг, соңсдг бэ-эсн болхла, тедн уха-седклэн Бурхнд өгх билэ. Бурхн теднэ килнцинь тэвх билэ, – гиж Исус хэрү өгв.

Тэрэчин туск үлгүрин тээлөр

¹³ Цааранднь Исус иигж келв:

– Тадн бас Мини келсиг медрл угайт? Тиигхлэ талдан үлгүр-мүд яһж медрл авхмт? ¹⁴ Тэрэч Бурхна үг келжэх күн мет. ¹⁵ Зэрм эмтиг хату хаалһ деер унсн буудяла дүнцүлж болхмн. Тедн Бурхна Үгиг соңсж авв чигн, эрлг агчмин зуур тер Үгинь хулхалад авчкна. ¹⁶ Зэрм эмтн чолута һазр деер унсн буудя мет. Тедн Бурхна Үгиг байрлж соңсад тодрлж авна. ¹⁷ Зуг уңг уга төлөдөн бат

болхш. Тер Үгэс көлтө көөлһ үзхлэрн иткдгэн уурна. ¹⁸⁻²⁰ Зэрм эмтн хатханчгта назр деер унсн буудяла эдл. Өдгэ цагин арһ, ик дала зөөр зөөхин арһ хээнэв гһһэд болн нань чигн седвэрэс көлтө Бурхна Үгинь тодлж авдг болв чигн мартчкна. Тер Үг олз өгхш. Болв сэн назр деер унсн буудя мет улс бээнэ. Тедн Бурхна Үгиг соңсад, тодлж авад, аш сүүлднь, һучн, жирн, зун холван ик олз авч ирнэ, – гив.

Шатжах шамин тускар

²¹ – Күн шам шатачкад орн дор бултулдг эс гиж деерэснь савар бүркдг болхий? Шатжах шамиг күн деегшэн өргж тэвнэ эсий? ²² Нууц юмн аштнь тээлгддмн. Бултулсн юмн аштнь илдкж хардмн. ²³ Соңсар седснь, соңстн! – гиж Исус келв.

²⁴ – Мини келсн үгд ухаһан өгтн. Ямаран кемжәһәр тадн кемжәлнэт, тер кевәр таднд кемжәлгдх. Терүнэс үлүһәр чигн өггдх. ²⁵ Бээснднь Бурхн бас чигн өгх, угаһаснь бээсинь булаһад авчкх, – гиж Исус цааранднь келв.

Урһжах тәрәнэс авчах үлгүр

²⁶ – Бурхна Йосиг иим үлгүрлэ дүнцүлж болхмн: күн тәрәһән тәрчкэд йовж одна. ²⁷⁻²⁸ Түүг унтад серэд бээтл экн эклэд урһна. Тәрәнэ экн назрт яһж урһжахинь тер медхш. Өдр ирвэс экн үндслэд, көк ишнь назрас бултаһад урһна. Урһмл ноһарад, буудя толһална. Буудян толһа чидл авч урһна. ²⁹ Буудя болсн кемлэ күн хадуран авч ирэд хадна, – гиж Исус немв.

Горчсин экнэ туск үлгүр

³⁰ Исус цааранднь келж өгв:

– Бурхна Йосиг бас юунла дүнцүлж болхмб? Ямаран үлгүр олж келхмб? ³¹ Бурхна Йосн горчсин экн мет. Горчсин экн цугтаһаснь бичкн эсий? ³² Болв түүнэс урһсн урһмлын ацмуднь шовуд үүрэн ясж чадм дүнгэ зээтэ болна.

³³ Тиигж эмтн ухандан тодлж авдгар Исус үлгүр орулж сурһдг бээж. ³⁴ Үлгүр угаһар, Исус эмтиг сурһдмн биш. Сурһульчнртан болхла үлдэж авад, тер үлгүрмүдэн цээлһж өгдмн.

Исус шүүн сальк номһрулж бээнэ

³⁵ Асхн харһурж йовтл Исус сурһульчнртан:

– Нур һатлад йовхмн, – гив.

³⁶⁻³⁷ Соңжасн улсан үлдэчкэд, сурһульчнрнь Исусин суусн оңһцар көвөһөс усчад һарв. Теднлэ хамдан талдан оңһцс усчв. Генткн шүүн салькн көдлв, ик дольганд оңһц цокгдад, усар дү-үрв. ³⁸ Исус болхла оңһцин сүл талнь дер дерләд кевтэд, унтж одж. Сурһульчнрнь Терүг серүләд:

– Багш! Бидн чивжәнөвидн! Танд йилһл уга болж бэәнү?! – гицхэв.

³⁹ Исус босад шүүн салькиг уурулад, нуурин уснд:

– Тагчг бол, тогтн! – гиж закв.

Тер дарунь салькн номһрад, нур тогтнв.

⁴⁰ – Юунас ээсмт? Тадн ода күртл иткл уга бэнт? – гиж сурһульчнрасн сурв.

⁴¹ Теднь сүрдэд, нег-негн талан хөлөцхэв:

– Салькн усн хойрт Эн зэрлг болна, теднь үгинь соңсна. Кен гидг күнв эн? – гицхэв.

Исус хар сәкүсдт эзлгдсн кү эдгәж бээнэ

5 Нур һатлад, тедн Геразин гидг Һертә һазрур ирцхэв. ² Исусиг оңһцасн буухлань өмнөснь үксн кү оршадг хадын көндөһөс хар сәкүснд эзлгдсн нег күн гүүж һарч ирв. ³ Эмтн терүг цевлдгән уурсн учрар тер күн оршалһна һазрт бөөдг болсмн. ⁴ Кедү дәкж һар-көлинь цевлсн бийнь тер күн цевән таслад гүүдг сәнж. Нег чигн күн энүг тогтнулж чаддго бээсмн. ⁵ Эн күн өдр-сө уга уул заагар йовад, үкәрин һазр эргэд, му дууһар хәәкрәд, махмудан чолуһар цокад йовдг сәнж.

⁶⁻⁷ Исусиг үзн тер күн гүүж ирэд сөгдж:

– Бурхна Көвүн, нанас Танд юн кергтә? Бурхна нерн деерәс суржанава, бичә намаг зоваһит! – гиһәд чаһар хәәкрж.

⁸ – Хар сәкүсн, һар эн күүнәс! – гиж Исус заксн төләд тер күн тийгж келсмн.

⁹ – Нернчн кемб? – гиж Исус сурв.

– Мини нерн Түмн, юнгад гихлә, мана то олн, – гиж тернь хәрү өгв.

¹⁰ – Мадниг эн ормас бичә көөхнтн! – гиһәд тедн ээрцхэв.

¹¹ Уулын өөр идшлж йовсн кесг эзнэ хахас йовж.

¹² – Исус, маднд эн хахас дотр орх зөв өгит? – гиж хар сэкүсн сурж.

¹³ Исус зөв өгч. Хар сэкүсд тер гемтэ күүнэс харад, хахасиг эзлж. Тер дарунь хойр миңһн шаху хахас гүүлдэд, эрг деерэс уснд унад чивж одж. ¹⁴ Хаха хэрүлчнр гүүһэд, эргндк балһсн болн хошмудын эмтнд юн учрсинь келж. Олн эмтн юн болсинь хэлэхэр ирж. ¹⁵ Тедн Исусин өөр цуглрад, түмн хар сэкүснд эзлгдсн күн хувц өмсчксн ухага-сегетэ суусинь үзэд, дегд икэр сүрдж. ¹⁶ Хар сэкүстэ күүнлэ болн хахасла учрсиг үзсн эмтн цугинь наадксдан келж өгч.

¹⁷ Тиигхлэ тер назрин эмтн Исусиг тендэс харч йовтха гиж сурж.

¹⁸ Исусиг оңһцд орад суухлань, хар сэкүсдэс сулдсн күн:

– Таниг дахч болхий? – гийһэд сурж.

¹⁹ Болв Исус зөв өгсмн биш:

– Герүрн одад, Деед Эзн чамд ю кесинь, чамаг яһж хээрлж авсинь төрл-садндан келж өг, – гисмн.

²⁰ Эдгсн күн Декапол назр орад, эмтнд Исусин тускар келэд йовж. Терүнэ келсн үгинь сонссн эмтн, икэр өврэд алң болж.

Яирин күүж амдрүлһн болн гемтэ күүжд кү эдгэлһн

²¹ Исусиг оңһцар нур һатлад хэрү ирхлэнь, өөрнь нуурин көвэд дала улс цуглрад хурж. ²²⁻²³ Тедн дунд бээсн хурлын толһач, Яир, Исус тал өөрдэд, келднь мөргж:

– Мини күүкм эрэ эмтэ бөөнэ. Күүкм амд үлддгэр ирэд, деернь харан тэвэд эдгәһит? – гиж ээрэд сурж.

²⁴ Исус терүнлэ йовв. Ардаснь олн эмтн дахв. Эмтн дегд олн болад дарцв.

²⁵ Эмтн дунд арвн хойр жилин туршт цусн һардг гемтэ күүкд күн йовж. ²⁶ Тер күүкд күн кесг олн эмчнрт бийән үзүлэд, бээсн мөңгән цугинь һарһж. Зуг гемнь эдгх биш улм икдж. ²⁷ Исусин тускар күүкд күн урднь соңсж йовж. Тегэд ардаснь өөрдж одад, хувцнднь харан күргж.

²⁸ «Кемр хувцна хормаднь харан күргхлэ, дарунь эдгхв», – гийһэд тер дотран ухалж. ²⁹ Цусн һардг гемнь тер дарунь уурч. Күүкд күн эдгсэн медж. ³⁰ Исус чигн Терүнэс күн күч авад эдгсинь дарунь медж.

– Кен Мини хувцнд харан күргв? – гинэд ардан хэлэж.

³¹– Танд харан кен күргв гиж юнгад сурж бөөхмт? Тана ардас олн күн дарцж йовналм! – гиж сурхульчнрнь сурцхав.

³²Исус цуг олн эмтиг эргж хэлэхэд, кен харан күргсинь медж авхар седв. ³³Юн болсинь медсн күүкд күн ээхэд, чичрн йовж өөрдж ирэд, кэлднь сөгдэд, цугинь келж өгв.

³⁴– Күүкн минь, чини итклчн чамаг эдгэв! Энүнэс хооран төвкнүн, эрүл-менд йовж йов! – гиж Исус келв.

³⁵Тер зуур цаг удж одв. Яирин герэс:

– Күүкн өнгрж одв. Багшиг бичэ үүмүл, – гисн зэнг ирв.

³⁶Исус түүг төртөн авл уга хурлын толһач Яирт:

– Бичэ э, итк, – гив.

³⁷Пётр болн Яков Йохан ах-дү хойрас талдан кү Бийлэхэн дахулл уга Исус йовв. ³⁸Яирин герүр орхла, эмтн үүмэтэ, зовлнта бөөцхөж, оркрад уульжасн э соңсгдж. ³⁹Исус орж ирн:

– Яһад үүмжэхмт? Юнгад уульжахмт? Күүкн өнгрсн уга, зуг унтж кевтнэ, – гихлэнь, ⁴⁰эмтн Исусар наад бэрэд инэлдцхэв. Исус цугинь назаран харта гив. Бийнь күүкнэ эк-эцктэ болн эврэннь нурвн сурхульчнртаһан, күүкнэ кевтсн хоранур орв. ⁴¹Күүкнэ харинь авад Исус:

– Талита кум! – гив. (Тернь күүкн бос гидг арамейин келнэ үгмүд.)

⁴²Тернь босад йовв. (Күүкн арвн хойрта сэнж.) Цугтан икэр өврцхэв. ⁴³Исус эн өврмжтэ йовдлын тускар, эмтнд бичэ келтхэ гиж завк. Күүкнд болхла хотын уулһтха гив.

Исус төрскн балһс оржана

6 Тендэс цааранднь йовад, Исус сурхульчнртаһан төрскн балһсурн ирв. ²⁻³Бемб өдр Исус хурлд ном сурһв. Терүг соңссн эмтн икэр өврцхэв:

– Альдас иим цецн уха Эн авсн болхв? Эн юн болхв? Яһж Эн өвөрц юм кедг болхв? Эн эгл модч күн эсий? Эн Марийин көвүн, Яков, Йосип, Йуда болн Шимона ахнь бээнэлм. Мана өөр Энүнэ дү күүкднь чигн сууналм. Тегэд Исусиг һөөлэд, Назаретин улс Терүнд итксн уга.

⁴– Ээлдэчиг күндлдогө һазр уга. Зуг төрскн һазртнь, гертнь болн өрк-бүлднь ээлдэчиг ээлдөчд тоолдмн биш, – гиж Исус теднд келв.

⁵Тенд Исус өвөрц юм харж чадсн биш. Зуг цөөкн күн деер харан тэвэд, тедниг эдгэж. ^{6[a]}Назаретин эмтн иткл уга бэ-эснднь, Исус алң болв.

Исус арви хойр сурхульчир илгэнэ

^{6[b]}Тегэд Исус Назаретин эргн шидр бээсн хотдудар йовад, Сэн Зэнг цээлһв. ⁷Арви хойр сурхульчнран чигн дуудж авад, хошадар илгэв. Тедндэн хар сөкүсдиг көөж харһдг йос өгв. ⁸⁻⁹Исус теднд иигж закв:

– Бийлөһөн түшх тайгас талдан юм бичэ автн. Идх хот-хол, сольж өмсх хувц-хунр, түнгрцг чигн, мөңг чигн бичэ автн, зуг көлдөн буршмг өмстн. ¹⁰Нег хотнас харч йовглан түрүн олж авсн бээрэн бичэ сольтн. ¹¹Кемр күн тадниг герүрн орулж эс авхла, тадна келсиг эс соңсхла, тер ормас харч йовад, хормаһиннь тоорминь сажчктн. Тер темдг теднэ гемин герч болж харх.

¹²Тегэд сурхульчнрнь, килнцтэ жирһлөн үлдэтн гиж эмтнд келхин төлө һарад йовцхав. ¹³Тедн кесг улсас хар сөкүсдиг кө-өж һарһад, гемтэ эмтиг оливин тосар түркэд эдгэв.

Уснд кирслдг Йохан яһж алгдсна тускар

¹⁴Исусин туск зэнг олн эмтн дунд тарж соңсгдв. Тер учрар Херод хан Терүнэ тускар соңсж. Зөрмнь Энүг уснд кирслдг Йохан эмдрж ирэд, өвөрц йовдлмуд харж бээнэ гиж тоолж. ¹⁵Зөрмнь Исусиг Элья гиж сансн. Зөрмнь болкла Энүг кезэнк ээлдэчнрлэ эдл ээлдэч гисн. ¹⁶Херод хан терүг сонсад:

– Нанар толһаһан тээрүлсн Йохан эмдрэд ирсн билтэл, – гийһэд ухаһан тунһаж.

¹⁷⁻¹⁸Херод хан эврәннь Филип дүүһиннь авалиг, Херодидаг, авсн. Йохан тер йовдлынь бурушаһад:

– Дүүһиннь гергнлэ бээх чамд зөв уга, – гиж оньдин келдг бээсн.

Херод хан, терүг түүрмд суулһсн. ¹⁹Терүнэс авн Херодида Йоханд дурго болад, терүг алх ирлцэтэ учр хээһэд, олж чадсн биш. ²⁰Херод хан Йоханыг чик седклтэ, Бурхна күүһинь медэд терүнэс ээв. Тер учрар Херод Йоханыг алж уга. Йохана келсн үгинь таасад, Херод соңсдн. Зуг, тер үгүдин утхнь, терүнд амр өгдмн биш. ²¹Аш сүүлднь, Йоханыг алх арһ учрж. Херод хаана һарсн өдрнь болж. Хан нэр кеһэд, нойдуд, цергин ахлачнр болн

Халильян байн улсиг дуудж. ²²Тер нээрт Херодидин күүкн йир сөөнөр биилж. Херод хаанд болн гиичнрт күүкнэ би дегд икэр таасгдж. ²³Хан икэр таасад, күүкнд:

– Ю сурнач, сурсичн күцэнэв! Орн-нутгин өрелинь чигн өгнэв, – гиж андһарлсмн.

²⁴Күүкн гүүж одад, экэсн селвг сурж.

– Уснд кирслдг Йохана толһаһинь сур, – гиж экнь закж.

²⁵Түдл уга күүкн хаанур одад:

– Эрк биш уснд кирслдг Йохана толһаһинь тэвүр деер авхулж ас, – гиж сурв.

²⁶Хан дегд икэр гейүрв. Зуг күүкнэ сурсиг бурушал уга, гиичнрин өөр өгсн үгэн күцэх күн болад ²⁷ялчан илгэхэд, Йохана толһа тээрж авч иртхэ гив. ²⁸Түүрмд суусн Йохана толһаһинь тээрэд, тэвүр деер ялчнь күүкнд авч ирж өгв. Күүкн терүгинь экдэн өгчкв. ²⁹Йохана сурһульчнрнь энүнэ тускар соңсад, цогцинь авад оршав.

Исус тавн миңһн кү цадхсна тускар

³⁰Исусин апостолмуд хэрү ирэд, ямаран керг күцэсэн болн ямаран ном эмтнд сурһсан Терүнд келж өгцхэв.

³¹– Нег аглһ һазр олж авхмн, тенд тадн невчк амрхт, – гиж Исус теднд келв.

Өөрнь дегд олн күн цугларад, хот чигн уудг арһ уга болхлань, Исус тийгж келсмн. ³²Оңһцдан сууһад, аглһ һазр орад тедн йовцхав. ³³Болв оңһцд сууһад йовсинь үзэд, эмтн ардаснь усна көвөһөр гүүлдэд, теднэс түрүлж ирж. ³⁴Исус оңһцасн бууһад, олн эмтн эрг деер Бийинь күлэжэсинь үзж. Олн эмтн хөөч уга хөд мет бөөхинь Исус үзэд, теднд санань зовад, дала юм сурһв. ³⁵Асхн, нарн сууж йовтл, Исусин сурһульчнрнь өөрдж ирэд:

– Ора болж одв, энтн эжго һазр. ³⁶Эмтиг йовулх кергтэ. Эргндк хотдуд орад, идх хотан хулдж автха, – гицхэв.

³⁷– Тадн асртн, – гиж Исус келв.

– Цуг эмтнд күрх өдмг бидн хулдж авх зөвгэви? Тедү мөнг олхин төлө маднд долан сар шаху көдлх кергтэлм, – гиж сурһульчнр келцхэв.

³⁸– Кедү кемжэн өдмг үлдсинь медэд иртн, – гиж Исус закв.

– Тавн бүкл өдмг болн хойр заһсн, – гиж тедн хэрү өгцхэв.

³⁹ Исус эмтиг баг-багмудар ноһан деер суулһтха гив. ⁴⁰ Цугтан төвөһэд, зууһад күн болад зерглэд сууцхав. ⁴¹ Исус өдмг захс хойриг авад, тенгр тал хэлөһэд, Бурхнд ханлт өргв. Тиигчкэд өдмгиг зүсм-зүсмэр хуһлад, сурһульчнртан өгв, теднь эмтнд түгэв. Хойр захсиг бас тиигв. ⁴² Цугтан идэд цадв. ⁴³ Хотын үлдл цуглулхла, арвн хойр савар дүүрц хот үлдж. ⁴⁴ Хот идсн эмтиг тоолхла, зуг залу улсин тонь тавн миңһн күн болв.

Исус усн деегүр йовж йовна

⁴⁵⁻⁴⁶ Даруһь Исус сурһульчнртан, оңһцар нур һатлад, Бетсэд гидг һазр ортха гив. Бийһь эмтән йовулхар үлдв. Эмтиг йовсна хөөн өөдм һазрт һарад, Бурхнд мөргв. ⁴⁷ Харһһу сө сурһульчнрһь оңһцарн нуурин тал дунд күрв. Исус һанцарн нуурин көвэд үлдв. ⁴⁸ Сурһульчнран салькна өмнэс хөөвдэд көшжэхинь үзэд, Исус өр цээхин өмн усн деегүр тедн тал йовв. ⁴⁹ Оңһциг күцэд давж йовтлһь сурһульчнрһь үзэд, ки үзгдл гиж медэд, йир икэр сүрдэд, хээкрцхэв.

⁵⁰ – Бичэ ээти! Зөргтэ болти! Энти Бив! – гиж Исус теднд дууһан өгв.

⁵¹ Исусиг оңһид орад суусна даруһь салькн тогтнж одв. Сурһульчнрһь икэр алц болцхав. ⁵² Тедн хату зүрктэ бээсн төлөдөн уханасн ода күртл өдмгин туск өвөрц йовдлыг медж чадл уга бөөцхэж. ⁵³ Нур һатлад, эдн Генесарет гидг һазрт ирэд бууһад, оңһцан бооцхав. ⁵⁴ Эдниг оңһцасн буухлань, тер һазрин эмти Исусиг үзн таньв. ⁵⁵ Зэрмһь гүүлдэд, Исус ирв гисн зөңг тарав. Эргндк хотдудас цуг эмти күнд гемтэ улсиг кевтсн девскртәһинь авч ирв. ⁵⁶ Альд, ямаран балһсд, хотдар Исус эс йовв чигн – делгүдөн күнд гемтэ улсиг эмти хурдг ормд авч ирцхэдмн. Тедн Исусин хувцна хормадһь болв чигн һаран күргх зөв эрэд сурдмн, һаран күргсһь – эдгж одмн.

Бурхна зааврмудын чинрһь ик

7 Нег дэж Ерусалимас паршмуд болн закана багшнр ирэд, Исусин өөр цуглрцхав. ² Исусин сурһульчнрин зэрмһь Мошен заһаһар һаран уһал уга хот ууж бээсинь тедн үзж.

³ Өвкнрин заңшалар болхла, цуг евреймүд болн паршмуд хотан уухинһь өмн һаран тохнятаһар уһах зөвтэ бөөсмн. ⁴ Базрас ирчкэд, һаран уһал уга хот уудго сәнж. Терүнэс талдан чигн

заңшал күцэдг бөөсмн: ааһ-шаңһан, хээсэн, зесэр кесн саван болн ширөһөн уһацхадмн.

⁵Тегэд паршмуд болн закана багшнр Исусас сурцхаж:

– Тана сурһульчнртн өвкнрин заңшалан юнгад мартж бэ-
эхмб? Һаран уһал уга юнгад хот ууж бөөхмб?

⁶⁻⁷ – Ээлдэч Эшьян дегтрт таднла эдл хойр чирэтэ улсин тус-
кар иигж бичэтэ бөөнэ: «Эн улс хоосн амарн Намаг күндлнэ.
Теднэ зүркнэ Нанас хол бөөнэ. Эдн күүнэ ухалж һарһсн номиг
Бурхна ном гиж дасхна. Эднэ сөгдлһн юмн биш». ⁸Тадн Бурхна
заавриг мартад, эмтнэ ухалж һарһсн заңшалар бөөнэт. ⁹Эмтнэ
һарһсн заңшалар бөөхэр седэд, тадн Бурхна заавриг сольжит!
¹⁰Моше таднд иигж келлэ: «Эк эцк хойрин күндл». Бас «Эк эцк
хойран му келсн күн үкх зөвгэ» – гисн. ¹¹Тадн болхла: «Эк эцк
хойрт өгх белгэри Бурхнд бэрц бэрчклэв» – гисн уха эмтнд заа-
жанат. ¹²Тер номарн тадн эмтиг эк-эцкэн күндлдгинь уурулж
бөөнэт. ¹³Сурһжах заңшаларн тадн Бурхна Үгиг уга кежит. Тал-
дан чигн түүнлэ эдл кесг юм кежит, – гиж Исус келв.

¹⁴Исус олн эмт цуглулад келв:

– Мини келсиг соңсад медж автн: ¹⁵Күүнэ дотр орсн юмн кү-
үг бузрдулшго. Зуг күүнэ зүркнэс һарчах юмн күүг бузрдулхмн.
¹⁶Соңсхар седснь – соңстн!

¹⁷Герт орхларн келсн үгиннь утхинь цөөлһж өгтн гиж, сур-
һульчнр Исусас сурв.

¹⁸ – Тадн бас ода күртл юм медж авад угайт? Күүнэ дотр орсн
юмн күүг бузрдулшго. ¹⁹Юнгад гихлэ, тер орсн юмн күүнэ
зүркнд орж бөөхш, зуг күүнэ геснд орад, һарч одна. (Терүгэрн
Исус ямаран болв чигн хот цевр гиж зэрлв.) ²⁰Зуг күүнэ зүрк-
нэс һарсн юмн күүг бузрдулна. ²¹⁻²²Күүнэ зүркнэс му ухата юмн
һарна: аля келһн, хулха келһн, кү алһн, күүнэ авальта дерэн
негдүллһн, ховдг седкл зүүлһн, хар санлһн, худл келлһн, ичр уга
йовдл һарһлһн, үлү үзлһн, кү му келлһн, дөөгүрдлһн, һәрһллһн.
²³Цуг эн хорта йовдл күүнэ дотрас һарад, күүг бузрдулна, – гиж
Исус хэрү өгв.

Исус буру номта күүкд күүнд дөң болв

²⁴Һалильяс һарч йовад, Исус Тир гидг балһсна нег герт ирж.
Нег чигн күүнд бийән эс медүлхэр седсн бийнь чадсмн биш.

²⁵Исус ирв гисн зэнгиг нег күүкд күн бас сонсж. Энүнэ күүкинь

хар сэкүсн ээлж. Күүкд күн ирэд, Исусин көлд сөгдөд, күүкинь эдгэтхэ гиж сурж. ²⁶Тер буру номта күүкд күн Сирий һазрин Поник өөмгин күн бөөж.

²⁷– Түрүлэд Би бичкн күүкд цадхх зөвтөв. Күүкдэсн өдмг булаж авад, нохаст өгч болшголм, – гиж Исус күүкд күүнд келж.

²⁸– Деед Эзн, тернь тиим! Болв ширэ дор кевтсн нохас чигн күүкдэс үлдсн үлдл иднэлм, – гиж хэрү өгв.

²⁹– Тиим хэрү өгсн төлөдөн йов, хар сэкүсн чини күүкнэсчн харч одв, – гиж Исус келв.

³⁰Күүкд күн хэрж ирэд, орн деерэн кевтсн үрэн үзв. Хар сэкүсн түүнэс харч одж.

Исус дүлэ кү эдгэв

³¹Тир балһснасн һарад, Сидон балһсар дөврэд, Исус Декапол һазр талк Һалилья нуурин көвөһүр ирв. ³²Тенд Исус тал тодрхаһар келж чадгго болн дүлэ кү дахулж авч ирэд, һаран күргэд эдгэтхэ гиж сурцхаж. ³³Исус терүг хооран авч һарад, хойр чикнднь һариннь хурһан орулв. Нульмчкад, тер күүнэ келнднь һар күрв. ³⁴Дарунь Исус деегшэн хэлэчкэд саналдад:

– Эфата! (тернь секгд гидг арамейин келн үг).

³⁵Тер дарунь дүлэ күн соңсдг болв, тодрхаһар эклэд келв. ³⁶Исус эн өвэрц йовдлын тускар бичэ күүнд келтхэ гив. Зуг кедү бичэ келтхэ гисн бийнь эмтн зогсл уга, нег-негндэн келэд йовцхаж.

³⁷– Энүнэ кеһэд йовсн юмн йир сэн, дүлэ улс соңсдг болна, келн уга улс келдг болна, – гиж эмтн ик өврмж кеж, хоорндан күүндцхэж.

Дөрвн мицһн кү цадхлһн

8¹⁻²Тер цагт Исусин өөр дөкн оln күн цуглрж ирв. Эднд иддг хот уга болж, Исус сурһульчнран дуудж авад:

³– Эн эмтнд Би санаһан зовжанав. Һурвн өдрин дуусн бийлөһән авсн хотан чилтл эдн Мини өөр бөөцхэв. Эдниг герүрнь хэрүлхлэ, харһнад, хаалһан чигн дааж чадшго. Эмтнэ зөрмнь ик хол һазрас ирцхэж, – гиж келж.

⁴– Иим эжго һазрт альдас бидн тиим дала өдмг олж авхмб? – гиж сурһульчнрнь келцхэв.

⁵ – Кедү кемжэн өдмг бээнэ? – гиж Исус сурв.

– Долан бүкл өдмг, – гисн хэрү сонсв.

⁶ Исус эмтиг суутха гив. Дарунь Бурхнд ханлт өргэд, тер өдмгэс хуһлад, сурһульчнртан өгв, теднь эмтнд түгэв. ⁷ Цөөкн захсн чигн олдв. Терүг бас Исус Бурхнд ханлт өргэд, түгэтхэ гив. ⁸ Удл уга цугтан цадв. Эмтн цадсна хөөн бас чигн долан савар дүүрн хот үлдв! ⁹ Хот уусн цуг эмтнэ тонь – дөрвн минһ шаху күн болв. ¹⁰ Исус эмтиг герүрнь тэвчкэд, онһцд сууһад, сурһульчнртаһан Далманута гидг һазр орв.

Онц темдг сурһн

¹¹ Тенд паршмуд Исусур өөрдж ирэд, зүтквр эклж. Бурһна онц темдг үзүлтхэ гиж тедн Исусас некж.

¹² – Яһад эдн онц темдг некдг болхв? Нег чигн онц темдг эн цагин улст үзүлшгов гиж Би таднд үнөр келжэнэв, – гийһэд гүүнэр саналдж келв.

¹³ Исус тедниг үлдөһэд, онһцд сууж авад, нур һатлад йовж одв.

Паршмудын болн Херодын экнэс болһаж йовтн

¹⁴ Сурһульчнрнь цугтаднь күрх өдмг авч һархан мартчкж. Онһц дотр негхн бүкл өдмг бээж. ¹⁵ Тер зуур Исус саглулж үг келж йовсмн:

– Тадн паршмудын болн Херодын экнэс болһаж йовтн.

¹⁶ Сурһульчнрнь хоорндан:

– Өдмг уга болсн төлэд Тер тийгж келв, – гиж күүндцхэв.

¹⁷ Исус эдниг ю келжэхинь медэд:

– Юңгад өдмг эс авсндан зовжахмт? Ода күртл юм медэд уга болвзат? Зүркнтн төмр-болд болж одсн болвза? ¹⁸ Нүдтэ бийнь – үзл уга, чиктэ бийнь – сонсл уга бээхмт? Тодлж авсн угайт?

¹⁹ Тавн зүсм өдмгиг тавн миңһн күүнд хувасн цагла кедү сав өдмгин үдл тадн цуглулж авлат? – гиж сурв.

– Арвн хойр, – гиж сурһульчнрнь хэрү өгв.

²⁰ – Долан өдмгэр дөрвн миңһн кү цадхахт, кедү сав хот үлдлэ? – гиж Исус сурв.

– Долан, – гицхэв.

²¹ – Тийгсн бийнь юм медж авсн угайт? – гиж дэкн Исус сурв.

Сохр кү эдгэлһи

²² Бэтсадт ирэд бууцхав. Исус тал сохр кү көтлж авч ирэд, харан күргтхэ гийэд эрцхэж. ²³ Исус сохр күүг хараснь көтлэд, хотнас авч харад, нүднднь нульмчкад, терүнэ толһа деер харан төвөд:

– Юм үзжэнчи? – гиж сурв.

²⁴ Тернь эргндэн хэлэхэд:

– Йовсн эмт үзжэнэв: эмтн нанд модд болж үзгдженэ, – гиж келв.

²⁵ Исус дэктн терүнэ нүдн деер харан тэвв. Тернь дэктэд эргндэн хэлэхлэ, нүднднь харан орж. Ода тер күн тодрхаһар юм үздг болв. ²⁶ Исус терүг герүрнь хэрүлэд:

– Эн хотнур хэрү бичэ ор, – гив.

Пётр Исусиг Христост тоолж бээнэ

²⁷ Исус сурһульчнртаһан Һалильяс харад, Пилипин Кесэрья гидг һазрин кесг хот орв. Зууран Исус теднэс:

– Олн эмтн Намаг кенд тоолжана? – гиж сурв.

²⁸ Сурһульчнрнь:

– Зэрмнь Таниг уснд кирслдг Йохан гинэ. Зэрмнь – Эльяд тоолжана. Зэрмнь – хуучна ээлдэчнрин негнь гинэ, – гиж хэрү өгв.

²⁹ – Тадн Намаг кенд тоолжанат? – гихлэ.

Пётр:

– Та Бурхна илгэсн Аврач, – гив.

³⁰ Исус энүнэ тускар күүнд бичэ келтхэ гив.

Исусин үклин болн амдрлһнэ тускар

³¹ Исус сурһульчнртан:

– Би, Күмни Көвүн, дала зовлң үзхв. Толһачнр, ах гелңгүд болн ном цөөлһэчнр Намар һэ кеһэд алх. Болв һурвдгч өдртнь Би амдрхв, – гиж келв.

³² Энүнэ тускар Исус илднь келж өгв. Пётр Исусиг хооран дуудж авад хэрүцв. ³³ Исус сурһульчнр талан хэлэчкэд:

– Эрлг, эрл цааран! Чи Бурхна санаһар биш, эмтнэ санаһар бөөнөч, – гиж келв.

³⁴Даруны Иисус сурһульчнран болн талдан әмтиг дуудж авад келв:

– Намаг даххар седсн күн эврәннь хаалһан үлдәһәд, кирсән авад, бийм дахтха. ³⁵Юнҗад гихлә, әмән хармнсн күн, әмән геех. Зуг Мини төлә болн Сән Зәнҗин төлә әмән өгсн күн – әмән харсж аврх. ³⁶Делкә эзлж авад, әмән геесн күн ямаран олзта үлдхмб? ³⁷Эврәннь әмән күн юһар хулдж авхмб? ³⁸Ән килнцтә болн Бурхнд иткдго улс Намаг медхшв гихәд, Мини келсн үгәс ичхлә, тер улсас Би чигн Әцкиннь туурмжд элчнрән дахулж ирхләрн, әдниг медхшв гихәд ичхв.

9 – Би үнәр келжәнәв, ән зогсжасн улсин зәрмнь Тенҗрин Йосн ирәд, күчән автл үкл үзшго, – гиж Иисус аш сүүлднь келв.

Иисусин хуврһн

²Зурһан өдр давсна хөөн Иисус Пётр, Яков, Йохан һурвиг дахулад, уул давшв. Уул деер сурһульчнриннь нүднд Иисус генткн хуврж одв. ³Әнүнә хувцнь уһачксн цаһан өңгтә хувцнас цаһан болж одв. ⁴Даруны Эля Моше хойр үзгдв. Тедн Иисула күндснь медгдв. ⁵Пётр ю келхән әс медсн учрас:

– Багш, әнд маднд дегд сән, Танд, Моше, Эля һурвнд һурвн сег татхмн болвза? – гиж Иисуст келв.

⁶Яһад гихлә, тер ю келхинь медсн уга. Учрнь: тедн һурвн дегд икәр сүрдцхәв.

⁷Даруны үүлн әдниг бүркчкв. Үүлн дотрас: «Әнтн хәәртә Көвүн Мини, Әнүнә үгинь соңстн!» – гисн дун соңсгдв. ⁸Тиигхлә сурһульчнрнь төгәлндән эргж хәләһәд, Иисус талдан кү үзж уга. ⁹Ән үзсн юман Күмни Көвүн үкәд әмдртл бичә күүнд келтхә гисн зәрлг, Иисус ән сурһульчнртан уулас бууж йовад өгч. ¹⁰Әнүнә тускар теднь талдан улст келж уга, зуг: «Үкәд әмдрхв» – гисн үгин утхинь медж авхар седәд, хоорндан күүндж. ¹¹Ән сурһульчнрнь Иисуст иим сурвр өгч:

– Эля түрүлж ирх зөвтә гиж юнҗад ном цәәлһәчнр келцхәдв?

¹²– Чик, Эля түрүлж ирәд, цуг юминь белдх зөвтә. Бурхна Бичгт: «Күмни Көвүн дала зовлң үзәд дорацулгдх?» – гиж юнҗад бәәхмб? ¹³Эля чигн ирләлм, терүнд әмтн эврәннь дурарн кесн бәәнәлм. Тиигж учрх зөвтә юмн Бурхна Бичгт бичәтә билә, – гисн хәрү сурһульчнрнь Иисусас соңсв.

Исус гемтә көвүг эдгәжәнә

¹⁴⁻¹⁵ Хәрү ирәд тедн иим юм үзв: теднә үүрмүдлә закана багшнр зүткж бөөцхәж, хажуднь оln әмтн сонсад зогсж. Исусиг үзчкәд, әмтн өврмж кеһәд гүүһәд тосв.

¹⁶ – Юуна тускар зүткжәхмт? – гиж Исус сурв.

¹⁷⁻¹⁸ Цуглрсн улсас негнь:

– Багш, би Танур көвүһән авч ирләв. Көвүһим хар сәкүсн эзләд, келн-амн уга кечкв. Хар сәкүсн әнүг икәр зована: һазрур авад шивнә – көвүн харһцад унна, амнась көөсн һарад шүдән хәврнә, бөөсн бийнь менрж одна. Би Тана сурһульчнриг көвүнәсм хар сәкүс көөж һарһтха гиж сурлав, зуг әдн чадсн уга, – гиж келв.

¹⁹ – Сүзг уга улс! Кезә күртл Би таднла бөөхмб? Кедү дәкч Би тадниг тесхмб? Көвүг нааран авч иртн! – гив.

²⁰ Көвүг авч ирв. Исусиг үзчкәд, хар сәкүсн түүнә шүрүсинь татуль, амнась көөсн һарад, көвүн харһцад унв.

²¹⁻²² – Көвүнчнь кезә эклж гемтв? – гиж Исус сурв.

– Бичкнәсн авн. Хар сәкүсн әнүг һалд чигн, уснд чигн әмнь авхар седәд, авч шивнә. Буйн болтха, чадхла, хәәрләд нөкд болхнтн? – гиж эцкнь эрв.

²³ – Чадхла гисн үг юн болжахмб? Итксн күн ю болв чигн чадх зөвтәлм, – гиж Исус келв.

²⁴ – Иткжәнәв! Итклм батрулыт! – гиһәд хәәкрәд, эцкнь сурж эрв.

²⁵ Әмтн олар цуглрж бөөхинь үзәд:

– Күүг сонсдо, келдо болдгар кегүлдг хар сәкүсн, һарч әрл ән көвүнәс, әнүнә дотр дәкч ордг болвзач гиж Би чамд закжанав! – гиж Исус закв.

²⁶ Хар сәкүсн хәәкрәд, көвүнә шүрүсинь татулад һарч одв. Көвүн әмн уга күүнлә әдл кевтв. Хурсн әмтн терүг үкж одв гиһәд шимлдцхәв. ²⁷ Исус өөрдж одад, көвүг һараснь авад босхв. Көвүн босад зогсв. ²⁸ Исусиг герүр орхла, сурһульчнрнь әмтнәс онц үлдәд:

– Бидн тер хар сәкүсиг юнгад әс көөж чадсмб? – гиж сурв.

²⁹ – Тиим хар сәкүсдиг зальврж әс көөхлә, талданар көөж болшго, – гиж хәрү өгв.

Исусин үклин болн амдрлһнэ тускар

³⁰ Исус сурһульчнртаһан бээсн һазрасн һарад, Һалилья һазрар дэврэд йовв. Исус йовсн хаалһан әмтнд медүлл уга бәәхәр седж.

³¹ – Намаг, Күмни Көвүг, әмтн бәрүлж өгәд алулх болв һурв хонад Би әмдрхв, – гиж Исус сурһульчнран сурһв.

³² Сурһульчнрнь Әнүг юуна тускар келжәхинь медсмн биш. Сурхар седв чигн әәһәд сурж уга.

Түрүцкнь кен болхв?

³³ Исус сурһульчнртаһан Капернам балһснд ирж:

– Нааран йовж йовад тадн хоорндан юуна тускар зүтквт? – гихәд Исус герт орхларн сурһульчнрасн сурж.

³⁴ Тедн дундас хамгин алдрнь кен болхв гисн зүтквр һарсн бәәж. Тегәд әмәһәд сурһульчнрнь тагчг бәәж. ³⁵ Исус сууһад, арвн хойр сурһульчнриг дуудад:

– Түрүцкнь болхар седснь – сүүлкнь болад, наадксиннь зарцнь болтн, – гиж Исус келв.

³⁶⁻³⁷ Исус бичкн үриг авад, тедн дунд зогсав.

– Бичкн үриг Мини нернә төлә орулж авснь Намаг орулж авх, Намаг авснь Намаг йовулсинь орулж авх, – гихәд бичкн үриг теврәд келв.

Маднла эс сөрүцснь – маднла бәәхнь мөн

³⁸ Йохан иигж Исуст келв:

– Багш! Бидн Тана нерн деерәс хар сәкүсдиг көөжәсн кү үзләвидн. Бидн терүг хөрәд зогсалавидн, юңгад гихлә, тер маднла йовхш, – гиж Йохан Исуст келв.

³⁹ – Бичә хөртн. Мини нерн деерәс өвәрц юм һарһсн күн Намаг тер дарунь му келж чадшго. ⁴⁰ Маднла эс сөрүцснь – маднла бәәхнь мөн. ⁴¹ Мини нер зүүжәх таднд уух ус өгсн күн ачан геешго. ⁴² Эн Нанд иткжәх бичкдүдин негинь килнцд уңһасн күүнд күзүндән теермин чолута теңгст хайгдсн деер болх. ⁴³ Кемр тадна һартн килнцтә үүл һарһхла, һаран тәәрчктн. Хойр һартаһан мөңк һалд тусснд орхнь өрәсн һартаһан Теңгрин Йоснд орсн деер болх. ⁴⁵ Кемр тадна көлтн килнцд уңһахар седхләнө көлән

тээрчктн. Хойр кэлтэһэн мөнк һалд хайгдснд орхнь өрөсн кэлтэһэн мөнк жирһлд орсн деер болх. ⁴⁷Кемр нүднтн тадниг килнцид унһахар седхлэнь нүдэн сохлчктн. Хойр нүдгэһэн мөнк һалд тусснд орхнь нег нүдгэһэн Бурхна Йоснд орсн деер болх. ⁴⁸Мөнк һалд туссн күн мөнкинд засгдх, мөнкинд зовлңгнь чилшго. ⁴⁹Кен чигн күн һалар эрвслгдх. ⁵⁰Давсн сэн юмн. Зуг давсн амтан геехлэ, кен түүнд амт орулхмб? Бийэсн давсна амтын гел уга, нег-негнлэһэн ни-негн эвтэһэр бээтн, – гиж Исус келв.

Гер-бүлин салһн

10 Бээсн һазран үлдэһэд, Исус Йордан һолын телтр көвэд бээсн Йудьяд ирв. Исусин өөр дэктн олн күн цуглрв. Исус тедниг өмнк кевэрн сурһв.

² Исус тал паршмуд чигн ирв. Тедн Исуст мектэ сурвр өгэд, үг деернь бөрж авхар седэд:

– Залу күүнд гергнэсн салх зөв Закан өгнү? – гиж сурцхав.

³ – Моше танд ю закв? – гиж Исус өмнэснь сурв.

⁴ – Моше зөв өглэ, зуг залуны гергндэн салжанав гисн цаас бичж өгх зөвтэ, – гиж паршмуд хэрү өгв.

⁵ – Моше тана хату зүркитн үзэд, танд тиим зака өглэ, – гиж Исус келв, – ⁶Бурхн түрүлэд «залу гергн хойриг үүдэж». ⁷«Тер учрар көвүн күн һарсн эцкэн үлдэһэд авальтаһан ни-илх, ⁸тедн хоюрн нег бий цогц болх». Тегэд хойр күн биш нег цогц махмуд болж тоолгдна. ⁹Бурхн ниилүлсн юмиг күн бичэ салһтха, – гив.

¹⁰ Хөөннь герүр орад, сурһульчрнь энүнэ тускар дэктн Исусас сурцхав.

¹¹⁻¹² – Авалясн салат, талдан герг авсн күн – күүнэ авальта дерэн негдүлжэх күн. Күүкд күн чигн залуһасн салат, талдан залуд одхла, тер бас ондан залута дерэн негдүлжэх күүкд күн, – гиж Исус хэрү өгв.

Исус болн бичкн күүкд

¹³ Эцкэнь Исусар һар күргүлхэр бичкн күүкдэн авч ирж. Сурһульчрнь тедниг хөрв. ¹⁴⁻¹⁵ Исус терүг үзэд, икэр уурлв:

– Нанур бичкдүдиг авч ирхлэ, бичэ хөртн. Юнгад гихлэ, бичкдүдлэ эдл улс Бурхна йоснд орх. Кен Бурхна ориг эн

бичкн күүкдлэ эдл седклдэн эс орулхла, тер күн Терүнд орж чадшго, гиж Би үнэр келжэнэв, – гив.

¹⁶Тегэд Исус бичкдүдиг теврэд, нар күрэд йөрэв.

Байн күүнэ сурв

¹⁷Исусиг нарад йовж йовтл, нег күн өөрдж ирэд сөдэд:

– Буйнта Багш! Мөнк жирһл эдлхин төлө ю кех зөвтөв? – гиж сурв.

¹⁸– Юңгад Намаг буйнта гиж нерэдвч? Ёанцхн Бурхн буйнта-талм. ¹⁹Бурхна заквриг эс меднчи? «Кү бичэ ал», «Залу гергн хойрин иткл бичэ эвд», «Хулха бичэ ке», «Күүнэ тускар худлар бичэ герчл», «кү бичэ мекл», «эк эцк хойран күндл», – гиж Исус түүнэс сурв.

²⁰– Багш, энүг би бичкнэсн авн күцэдв, – гиж тер күн келв.

²¹Цуг эмтнд дурга кевөрн Исус тер күүнд дуран үзүлэд:

– Негхн юмн чамд күцжэхш. Бээсн юман цугинь хулдад, угатя улст мөнгинь түгэчк. Тиигхлэ теңгрт байн зөөртэ болхич. Дарунь Нан тал ирэд, Намаг дахад йов, – гив.

²²Дегд ик байн бээсн төлөдөн тер күн һундлта бөөдл нарад, чирэнь онһдарад йовж одв.

²³– Байн күүнд Бурхна Йоснд орхд басл берк юмн! – гиж Исус сурһульчнр талан хэлэхэд келв.

²⁴Сурһульчнрнь тер келсн үгднь өврцхэв, зуг Исус давтв:

– Күүкд минь, Бурхна Йоснд орхд басл кецү! ²⁵Байн күн Бурхна Йоснд орснд орхнь темэнд зүүнэ сүвэр орхд амр.

²⁶Сурһульчнрнь улм өврэд:

– Тиигхлэ кен эмэн аврж чадхмб? – гиж сурцхав.

²⁷– Күн эмэн аврж чадшго. Болв Бурхн цугинь кех, – гиж Исус сурһульчнр талан хэлэхэд келв.

²⁸– Бидн бээсэн үлдэхэд, Таниг дахж йовхинь Та үзэ бэ-энмт? – гиж тиигхлэнь Пётр келв.

²⁹– Үнэр келжэнэв, эврэннь герэн, эк-эцкэн, эгчнрэн, ах-дү-үнрэн, үрн-садан, һазр-усан Мини төлө болн Сэн Зэнгин төлө үлдэсн күн ³⁰тер эн насндан зун холван үлү гер-бүлтэ, эк-эцктэ, ахнр-дүүнртэ, үртэ-садта, һазр-уста болх. Тер күн дала зовлн чигн үзх. Цагнь ирхлэ, тер күн мөнк жирһл эдлх. ³¹Зуг хамгин түрүн-ксиннь ик зунь хамгин сүүлкннь болх. Сүүлкннь – хамгин түрүн-кннь болх, – гив.

Исусин үклин болн эмдрлһнэ тускар

³² Цугтан Ерусалим орцхав. Исусин ардас өврмжтэ бөөсн сурһульчнрнь болн сүрдсн улс йовцхав. Исус арвн хойр сурһульчнран эмтнэс хооран дуудж авад, Бийлэнь ямаран үүл учрх зөвтөһинь келж өгв.

³³⁻³⁴ — Бидн Ерусалимур өөрдж йовनावидн. Тенд Би, Күмни Көвүн ах гелнүдин болн ном цөөлһэчнрин һарт бэргдхв. Намаг алх шиидвр һарһад, буру номта улст бэрж өгх. Теднь наад бэрх, Нанд нульмх, цокх, аш сүүлднь алх. Болв һурв хонад, Би эмдрхв, — гив.

Йохан Яков хойрин сурлһн

³⁵ Исус тал Зебедана көвүд Яков Йохан хойр өөрдэд:

— Багш, мана сурсиг күцэхитн эржэнэвидн, — гицхэж.

³⁶ — Келх үгэн келтн, сонсжанав, — болв.

³⁷ — Тана туурмжта орн-нутгт мадн хойриг барун бий талан болн зүн бий талан суулһит? — гиж сурцхав.

³⁸ — Тадн ю суржахан медж бөөхшит, Мини үзх зовлңгиг тадн дааж чадхвт? Мини үклиг тадн дааж чадхвт? — гиж Исус сурж.

³⁹ — Дааж чадхвидн, — гиж теднь хэрү өгч.

— Мини үзх зовлңгиг тадн чигн даахит. ⁴⁰ Мини үклэр чигн тадн үкхит, болв Нанас барун талнь эс гиж зүн талнь суух эс суухинь Би йилһж чадшгов. Урдаснь шүүж авсн эмтн тер ормд суух, — гиж Исус хэрү өгч.

⁴¹ Наадк арвн сурһульчнрнь эн сурврин тускар сонсчкад, Яков Йохан хойрт уурлцхав.

⁴² — Буру номта хаадуд эмтэн дажрдгинь, нойдуднь эмтн деер эзн болдгинь тадн меднэлмт. ⁴³ Тадн дунд тиим юмн болх зөв уга. Тадн иигтн: танас алдр болхар седснь, тана зарц болх йоста.

⁴⁴ Ахлач болхар седснь — тана мухла болх йоста. ⁴⁵ Күмни Көвүн кү зархар биш Бийнь эмтнд заргдад, тедниг аврхин төлө эмэн өгх зөвтэ, — гихэд Исус тедниг дуудж авад келв.

Исус сохр кү эдгөв

⁴⁶ Исус сурһульчнртаһан Ерихо балһснур ирэд, невчкн зуур бөөжөһөд һарад йовж. Хаалһин хажуд Бар-Тимэ гидг нертэ Тимэн сохр көвүн, һууль һууһад сууж. ⁴⁷ Хажуһарнь Назаретин Исус давад йовж йовсинь сонсчкад:

– Давидин Көвүн, Исус! Бийм хээрлит! – гинэд тер күн хэ-
экрж.

⁴⁸– Бичэ хээкр! – гиж эмтн терүг хөрв.

Болв Бар-Тимэ:

– Давидин Көвүн! Бийм хээрлит! – гинэд улм чанһар хэ-
экрв.

⁴⁹ Исус зогсад, терүг дуудтха гив.

– Бичэ э, өөрдэд од, чамаг дууджана, – гиж эмтн тер сохр
күүнд келшхэв. ⁵⁰ Бар-Тимэ, деерк хувцан тээлэд хайчкад, Исус-
сур өөрдв. – ⁵¹ Юн кергтэ болад дуудвч? – гиж Исус сурв.

– Багш, нүдндм хара орулыг! – гиж тернь эрв.

⁵²– Йов, чини итклчн чамаг эдгэв, – гиж Исус келв.

Сохр күн тер дарунь үздг болад, Исусин ардаснь дахв.

Исус Ерусалим орлһн

11 Исус сурһульчнртаһан Ерусалимас хол биш Олив уул тал
болн тенд бээсн Бетпэг Бетэнья гидг хойр хотд тал өөрдж
ирэд, хойр сурһульчнран өмнөн тэвв:

²– Эн тана өмн бээсн хотнд орад, унад уга баһ наста элжгн
архлата бээхинь үзхит. Терүг тээлэд көтлэд авад иртн. ³«Тадн ю
кеж бээхмт?» – гинэд сурснднь: «Элжгн Деед Эзнд кергтэ бол-
жана, дарунь өгчкх» гиж хэрү өгтн, – гив.

⁴⁻⁵ Сурһульчнрнь одад, герин хаза архлата элжгниг олж авад,
тээлэд авч бээтлнь, тенд бээсн эмтн:

⁶– Ю кежэхмт? Яһад элжгниг тээлжэхмт? – гихлэ, теднь
Исусин келсиг келж өгч.

Тиигхлэ теднь тэвж. ⁷ Сурһульчнрнь элжгниг көтлж авч ирэд,
деернь хувцан көдрж. Исус элжгниг унв. ⁸ Олн эмтн Исусин
йовсн хаалһ деер эврэннь хувцан делгэд, көкржэсн модна бүчр
керчж авад хайв. ⁹⁻¹⁰ Исусин өмн ард уга йовсн эмтн:

– Бурхн тууртха! Деед Эзнэ нерн деерэс ирснь эдстэ болтха!
Мана Давид эцкин иргч йосн эдстэ болтха! Бурхн тууртха! –
гинэд хээкрцхэв.

¹¹ Ерусалимур ирэд, Исус хол сүм орв. Сүмин дотрк бээдл
хэлэх зуур, ора болж одв. Тегэд Исус сурһульчнртаһан Бетэнья
гидг хотн тал темцв.

¹² Маңһдуртнь тедн тер хотнас геснь өлн һарад йовж йовцхаж.

¹³ Өлсж йовсн Исус холас инжрин мод үзэд өөрдэд, темсн бээдг

болвза гинэд хэлэв. Зуг модна бүчрт көк хамтхаснас талдан юм үзж уга. Темсн болх болзгнь ирэд уга сэнж.

¹⁴ – Энүнэс хооран чини бүчрмүд деер төрүц бичэ темсн урхта! – гиж Исус модн тал хэлэхэд келж.

Сурхульчнрнь Исусин келсн үгинь сонссмн.

Исус хол сүмд

¹⁵⁻¹⁶ Тедн Ерусалимур ирцхэв. Исус хол сүм орв. Дотрнь бээсн хулдачнр хулд келэхчнр уга цугинь көөж харһад, мөңг сольжасн улсин ширэхинь көмрэд, көглжрһ хулджасн улсин ширэхинь көлврүлв. Өлг-эдэн чигн сүмин хотн дотраһур авч йовдгинь уурулв.

¹⁷ – «Мини гер – оln эмтнэ мөргүлин гер болж нерэдгдх» – гиж Бурхна Бичгт бичэтэ эс бөөнү? Тадн энүгэр деермчнрин бөөр кежит, – гив.

¹⁸ Энүг сонсчкад, ах гелнгүд болн ном цөөлхөчнр Исусиг бэрж авч алх арһ хээсмн. Оln эмтн ик өврмжтэхэр номинь сонсдг төлөднь тедн Исусас аэдг сэнж. ¹⁹ Асхнднь Исус сурхульчнртаһан дэkn балһснас һарад йовв.

Итклин күчнэ тускар

²⁰ Маһндур өрүнднь тедн инжр модна өөгүр йовж йовад, терүг хатж одсинь үзцхэв. ²¹ Өцклдүр өрүн эн модна өөр учрсн үүлиг ухандан сергэхэд:

– Багш! Хөлөтн! Өцклдүр харасн моднтн хатж одж! – гиж Пётр келв.

²²⁻²³ – Бурхнд итктн! Эн уулыг ормасн көндрэд тенгсин уснд ун гиж келэд маһдл уга иткхлэ – эрк биш күцгдх. ²⁴ Зальврад сурхла, Бурхн өгх гиж, үнн седклэрн иткхлөтн, цугнь күцгдх. ²⁵ Зальврхиннь өмн түрүлэд өөлж, уурлжах эмтндэн геминь тэвтн. Тиигхлэ Тенгрин Эцк чигн тана килнцитн тэвх, – гиж Исус келв.

Исусин йосн альдасв

²⁷ Исус дэkn эврәннь сурхульчнртаһан Ерусалимур ирв. Исусиг хол сүм дотр бөөтл ах гелнгүд, ном цөөлхөчнр болн толһачнр өөрдж ирэд:

²⁸ – Ямаран йосар Чи эн тоотыг күцэж бөөхмбч? Кен Чамд иим йос өгв? – гиж сурцхаж.

²⁹⁻³⁰ – Би танд бас нег сурвр өгнөв. Мини сурврт хэрү өгхлэтн, Би чигн тана сурврт хэрү өгнөв. Йохана уснд кирсллһн тенгрэсв эс гиж күүнэсв? – гиж Исус сурв.

³¹⁻³² Тедн хоорндан шимлдэд зөвчлдв:

– Тенгрэс гихлэ «юнгад түүнд эс итквт», – гиж Исус келх.

Күүнэс гихдэн эмтнэс ээцхэв. Юнгад гихлэ, цуг эмтн Йоханыг Бурхна аэлдэч гиж тоолдг бөөж. ³³Тегэд:

– Медхшвидн, – гиж хэрү өгцхэв.

– Тиигхлэ Би чигн кенэ йосар энүг кежэхэн келхшв, – гиж Исус келв.

Му көдлэчирин туск үлгүр

12 Исус дэки үлгүр орулж эмтиг сурһв:

– Нег күн уста үзм тэрэд, хашалад, үзм шахдг нүк малтад, харулын цамхаг бэрж. Дарунь көдлэчнр нээмэдлж авад, уста үзм тэрсн назран даалһад, бийнь йовж одж. ²Урһц ахулх кемлэ эзн эврэннь хүвэн авулхар, зарцан йовулж. ³Нээмэдлж авсн көдлэчнрнь зарцинь бэрж авад цокад, юм өгл уга көөчкж. ⁴Эзн дарук зарцан йовулж. Көдлэчнр түүнэ толһаһинь цоолад, неринь һутаһад тэвж. ⁵Эзн һурвдгч зарцан йовулж – терүгинь алчкж. Кедү дэжк кү йовулсн бийнь – зэрминь алад, зэрминь цокад йовулж. ⁶Аш сүүлднь, эзн эврэннь һанцхн энкр көвүһэн илгэж. «Көвүһим тедн тевчх зөвтэ», – гиж эзн санж. ⁷Көдлэчнр нег-негндэн келж: Эн өнч эзлгч күн! Энүг алад, уста үзмин тэрэнэ эздүд болхмн. ⁸Көвүһинь бэрж авад алчкж. Цогцинь уста үзм тэрсн назрас һарһад хайчкв. ⁹Эзн ирэд, юн болсинь үзчкэд, яах гиж санжанат? Тер көдлэчнриг алад, тэрэһэн талдан улст даалһх. ¹⁰⁻¹¹ «Госхачнрин һолсн чолун герин өнцгин һол чолун болв. Бурхн эн керг күцэсмн. Бидн энүг үзэд өврлөвидн», – гиж Бурхна Бичгт бичэтэ бөөсиг танд умшсн уга болвзат? – гиж Исус үгэн төгсэж сурв.

¹²Ах гелнүд бийсэн келжэхинь медэд, Исусиг тер дарунь бэрж авхар седцхэв. Зуг хажуднь дегд олн күн бөөснд эәһэд, көндөсн уга.

Паршмуд Исусиг меклхэр седж бээцхэнэ

¹³Хөөннь тедн Исус тал паршмуд болн Херодын улсиг илгө-
нөд, үг деернь бөрж авх арн хээв.

¹⁴– Багш! Чамаг үн келжэхинь бидн меднэвидн. Чи Бурхна
заасар дасхнач. Тер учрар эмтн ю санжахинь чи оныгтан авх-
шич, күүнэ чирэ чи хэлэхшич. Келж өгич: Римин хаанд алв өгх
зөвтэй аль угай? – гисн сурвр тедн ирэд өцхэж.

¹⁵Исус тедниг хойр чирэтөһинь медэд:

– Тадн Намаг үг деер бөрж авхар седж бөөнэ эсийт? Шаалыг
авад иртн, – гиж.

¹⁶Шаалыг авч ирхлөнъ:

– Кенэ нер, кенэ зүс энүнд үзжэнэт? – гиж Исус сурж.

– Римин хаана, – гижхэж.

¹⁷– Тиим болхла, хаана юмиг хаанд өгтн, Бурхна юмиг Бурхнд
өгтн! – гисн хэрү Исус теднд өгч.

Тедн өврэд йовж одцхаж.

Цадукмуд болн Исус

¹⁸Дарунь Исус тал цадукмуд ирцхэв. Цадукмуд үксн эмтн
эмдршго гиж иткдг бээж.

¹⁹– Багш! Залу күн тохм үлдэл уга өнгрхлэ, тохман геешгон тө-
лэ түүнэ авалинь дүнъ авад, үр һарһх зөвтэ гисн Мошен заасн за-
авр бөөнэлм. ²⁰Манахна нег гер-бүлд иим юмн учрсмн. Тедн
ах-дүүнрэрн долан күн бээсмн. Ик ахнь гер авад, үрн уга бээжэ-
һэд өнгрж одсмн. ²¹Ах бергэн дүнъ хааж. Дүнъ бас үрн уга бээ-
жэһэд өнгрж. Дарук дүнъ бас тиигж. ²²Тегэд тер долан ах-дүүнр
цугтан үр һарһл уга өнгрсмн. Аш сүүлднь, күүкд күн бас хорж
одсмн. ²³Эмдрхлэрн тер күүкд күн кенэ гергн болх зөвтэв?
Ах-дүүнр цугтан терүнэ залу билэлм, – гиж тедн ирэд сурцхав.

²⁴– Бурхна Бичгиг медл уга, Бурхна күчиг медл уга, хажһр уха
ухалжахан тадн медж бээхшийт? ²⁵Үксн улс эмдрхлэрн гер чигн
авшго, күүнд чигн одшго, тедн Бурхна Элчнрлэ эдл бээх. ²⁶Эм-
дрлһнэ тускар болхла, иим: Бурхн Мошед шачасн бут дотрас:
«Би Абрахамин, Ицхакин болн Яковин Бурхнв», – гиж келсиг
тадн Мошен дегтрт умшсн уга болвзат? ²⁷Бурхн үксн улсин
Бурхн биш, эмд улсин Бурхн! Ухантн дегд икэр хажиж одж, –
гиж Исус теднд хэрү өгв.

Нол зааврмудын тускар

²⁸ Ном цөөлхөчнрин негнь өөрдж ирэд, теднэ зүтклдэ сонсад:

– Бурхна зааврин алькнь эрк биш нол зааврв? – гиж сурв.

²⁹ – Эрк биш нол зааврнь эн: «Соңс, Израиль! Деед Эзн мана Бурхн – ханцхн Деед Эзн! ³⁰ Эврәннь Деед Эзн Бурхндан халун зүркэрн, үнн седклэрн, бөөсн уха-санаһарн, бөөсн күчэрн дуран тэв». ³¹ Хойрдгч зааврнь иим: «Өөрк күүндэн бийдэн дурга кевэр дурл». Эн хойр зааврас чинртэнь уга, – гиж хэрү өгв.

³²⁻³³ – Йир сөөнөр келвт, – гиж ном цөөлхөч таасв, – Бурхн ханцхн, Терүнэс талдан Бурхн уга. Эврәннь Бурхндан халун зүркэрн, бөөсн күчэрн, бөөсн уха-санаһарн дуран тэвсн, өөрк күүһэн бийлөһөн эдл дурлсн, тэкл тэкснэс болн Бурхнд нерэджд сөтрэ мал шатаснас үлү ик чинртэ йовдл.

³⁴ Исус терүг чик хэрү өгсинь соңсчкад:

– Чи Бурхна Йоснас хол бөөхшич, – гиж келв.

Терүнэ хөөн эмтн Исуст сурвр өдгөн уурв.

Исусин сурвр

³⁵ – Ном цөөлхөчнр Христосиг Давид хаана үдл гиж юнгад келцхэдв? – гинэд нол сүм дотр эмтиг сурхларн Исус сурж.

³⁶ – Эрүн Сэжүсэр дүүрхлэрн Давид иигж келсн бөөнөлм: «Деед Эзн мини Деед Эзнд келсн: Чини өшөтниг диилж көлдчнь эс хайтл, Мини барун бий тал сууж бэ». ³⁷ Давид бийнь Христосиг Деед Эзн гиж нерэджэхлэ, юнгад Тер Давидин тохмин үдл болхмб? – гив.

Эмтн Энүг байртаһар соңсв. ³⁸ Исус цааранднь сурһв:

– Ном цөөлхөчнрэс бийэн саглтн. Тедн ут хувц өмсэд йовна. Эмтн талвң болһнд теднлэ мендлхлэ, теднд икэр таасгдна. ³⁹ Тер улс хурлд эс гиж нээрт деегшэн һарад суухдан дурга. ⁴⁰ Тедн белвсн күүкд улсин хажудинь меклж авад, эмтнэ нүднд үзүлэд Бурхнд уданар мөргцхэнэ. Тер улс ик догшар цаажлгдх, – гив.

Белвсн күүкд күүнэ тэвсн мөңгн

⁴¹ Исус нол сүм дотр, бэрц бэрдг хээрцгин өөр суусмн. Эмтн Бурхнд бэрц яһж бэрсинь үзв. Баячуднь икэр бэрцхэж. ⁴² Нег белвсн күүкд күн өөрдж ирэд, хойрхн улан мөңгнэ шаальг тэвв.

⁴³⁻⁴⁴ Исус сурһульчнран дуудж авад:

– Үнөр келжэнэв, эн угата күүкд күн цугтаһаснь икэр бөрц бөрв. Байн улс зөөсн зөөриннь үлүһинь бэрхлэ, эн бөөсн эдлв-рэн цугинь бөрв, – гиж цөөлһв.

Исус хол сүм хольврлһна тускар тааж келжэнэ

13¹⁻² Исусиг хол сүмэс һарч йовхла, нег сурһульч:

– Багш, сән һара чолуһар бәрсн сәәхн бәәшнүд дүнгәж зогсж бәәхинь хэләһит! – гиж Исуст келж.

– Эн алдр тосхлт үзж бәнчи? Энчн чолун деер чолун үлдл уга, ова чолун болад хольврж одхмн, – гиж Исус хэрү өгч.

³ Исусиг Ерусалимин хажудк Олив уулын ташуд, хол сүмин өмн суутлнь, Терүн тал Пётр, Яков, Йохан, Андрей дөрвн ирэд:

⁴ – Тер Тана келсн юмнтн кезэ учрхмб? Ямаран темдгәр медгдхмб? – гиж сурв.

⁵ – Бийән саглж бәәтн! Күн тадниг меклвзә! ⁶ Кесгнь Мини нер зүүж ирэд: «Би Күмни Көвүмб», – гиж келәд, кесг улсиг меклх. ⁷ Кемр тадн өөрхн болжах болн хол болжах дәәнә тускар сонсхларн, бичә әәтн. Дән болх зөвтә, болв тернь чигн чилгчнь биш. ⁸ Тал-талдан келн-әмтн болн орн-нутгуд хо-орндан дәәллдх. Энд-тенд һазр көндрх, күн мал уга харһнх. Эн Мини келжәх тоот төрх күүкд күүнә элкнь эклж зовадг мет болжана. ⁹ Болһатн! Намас көлтә тадниг зарһла харһулх, хурлд авч одад цокх. Хаадудын болн һардачнрин өмн зогсад, Мини тускар үн келж өгхт. ¹⁰ Зуг түрүләд Мини туск Сән Зәңг цуг келн әмтнд цөөлһж өггдх зөвтә. ¹¹ Зарһчнрин өмн зогссн цагтан тадн келх үгән урдаснь ухалж бичә зовтн. Зуг Бурхна зааж өгсн үг келтн. Юнгад гихлә, таднар дамжад Әрүн Сәкүсн келх. ¹² Ахнр-дүүнр нег-негән күүнд бөрүлж, эцкнь үрдүдән күүнд бөрүлж алулх. Күүкднь эк-эцкләһән дәәллдәд алх. ¹³ Нанас көлтә цугтан таднд дурго болх. Цуг эн тоотыг дааснь авргдх.

Хоосрулжах жигшүртә юмн

¹⁴ – Кемр хоосрулжах жигшүртә юмн таднд болх болшго һазрт үзгдхлә, (умшачнр медж автн) Йудьяд бәәсн әмтн өөдм һазрур зулж һартха. ¹⁵ Герин ора деер бәәснь зулад йовж йовхларн герүрн хувцан авхар бичә ортха. ¹⁶ Кеер йовснь чигн гүүхләрн

хувцан авхар герүрн бичэ иртхэ. ¹⁷Тер цагт саата болн көкүл үртэ күүкд улс ик түрү үзх. ¹⁸Тер цаг үвлэр бичэ болтха гиж зальвржатн. ¹⁹Тер цагт делкэ үүдснэс нааран үзгдэд уга зовлн учрх. Тиим ик зовлн тер цагин хөөн чигн төрүц үзгдшго. ²⁰Тер ик зовлнта цагинь Деед Эзн эс баһрулсн болхла, нег чигн күн эмд үлдшго билэ. Болв, Бийиннь шүүж авсн эмтнэ төлө Бурхн тер өдрмүдиг баһрулв. ²¹Кемр таднд: «Эннь Христос!», «Тернь Христос!» – гиж келхлэ, тадн бичэ итктн. ²²Тер цагт кесгнь бийэн Христосв гиж нерэдх эс гиж ээлдэчв гих. Тедн олн зүсн өвөрц йовдл болн темдг үзүлх. Бурхна шүүж авсн эмтиг чигн меклхэр седх.

²³Болһатн! Тер тоотыг Би таднд урдаснь цээлһж өгчэнэв. ²⁴Тер ирх зовлңгин хөөн нарн унтрад, сар герл өгдгэн уурх. ²⁵Одд тенгрэс унад, тенгрин күчнь көндрх. ²⁶Дарунь Күмни Көвүг алдр туурмжтаһар болн күчтөһөр үүлн заагт аашсинь эмтн үзх. ²⁷Эврәннь шүүж авсн улсан йилһж авхин төлө һазрин захас тенгрин зах күртл дөрвн үзг тал элчнрэн илгэх, – гив.

Инжрин модн

²⁸ – Инжрин модна бүчр деер хамтхасн эклэд урһхла, тадн зун өөрдж йовна гиж темдглнэ эсийт? ²⁹Терүнлэ эдл, Мини келсн тоотыг эклэд үзхлэрн цагнь ирв, Күмни Көвүн ирэд, үүднэ ард зогсж бөөнэ гиж сантн. ³⁰Мини келсн тоот юмн эс учртл, эн цагин күмни унгнь тасрш уга гиж үнэр танд келжэнэв. ³¹Тенгр һазр хойр уга болж одх, зуг Мини келсн үгмүд сольгдшго. ³²Цаг-болзгнь нег чигн күн медхш. Бурхна элчнр чигн, Бурхна Көвүн чигн медхш, зуг һанцхн Бурхн меднэ. ³³Цаг-болзгнь кезэ ирхинь эс медсн төлэдэн, саг-сергг бээжэтн. ³⁴Тер ирх цагиг иим үлгүрлэ дүнцүлж болхмн. Нег күн хол хаалһд һарад йовж йовад, эврәннь герэн зарцнртан даалһад, цугтаднь көдлмш өгнэ. Үүднэ өөр зогсдг зарцдан болхла, нүдэн төрүц бичэ чирмтхэ гиж зачна. ³⁵Саг-сергг бээтн! Юңгад гихлэ, Герин Эзиг кезэ ирхинь тадн меджэхшт: Эр така хээкрлһнлэ эс гиж өрүн өрлэ, асхндан чигн эс гиж сөөни өрөл чигн ирх. ³⁶Эс күлэжэсн цагла ирэд, тадниг унтжатл олж авдг болвза. ³⁷«Саг-сергг бээтн!» – гиж тадниг болн цуг келн эмтиг саглулж бөөнэв.

Исусиг алх зура

14 Хойр өдр давад, Песах гидг нертэ байр болн эс искэсн хуйрин байр болх зөвтэ сэнж. Еврейин ах гелнгүд болн ном цөөлхөчнр Исусиг нууцар бэрж авад, алх арһинь хээж.

²— Эн ик байрин өдр иим йовдл һарһж болшго, эс гиж олтн өмтн үүмэ босхах, — гиж тедн хоорндан күүндж.

Күүкд күн Исусин толһад каңкһсн үнртэ тос кежэнэ

³Исус болхла Бетәнъя гидг хотнд бөөсмн. Арсна гемтэ Ши-мона герт хот уудг ширән өөр Исусиг суутлнь, нег күүкд күн орад, сөөхн каңкһсн үнртэ һара нард модна үнтэ тос авч ирэд, савин амнь хуһлад Исусин толһа деернь кев.

⁴⁻⁵— Юңгад тиим дала мөңгнэ юм эн үрәжәхмб? Тер тосиг хулдад, мөңгинь угатя улст түгәж болхмн билэ, — гиж уурлад, өмтнэ зөрмнь нег-негн талан хөлөцхөв (Тернь — нег күн жилин дуусн эдлх зөвтэ мөңгнэ тосн сэнж).

⁶— Энүг бичэ көндөтн! Эн Нанд цаһан седклтэ юм кежэнэ. ⁷Таднла оньдин угатя улс үлдх. Теднд кезэ чигн дөң болж чаджанат. Би болхла таднла оньдин бөөшгов. ⁸Эн күүкд күн чадсан кев: Мини цогциг оршалһнд белдв. ⁹Үнәр таднд келжәнэв: Альд Сән Зәңг цөөлһгднэ, тенд эн күүкд күүнэ кесн йовдлын тускар тодлж келгдх, — гиж Исус теднд келв.

Йудан урвлһн

¹⁰Йуда Искериот (арвн хойр сурһульчнрин негнь). Исусиг бэрж өгхәр седэд, ах гелнгүд тал одв. ¹¹Ах гелнгүд үгинь соңскад, икәр байрлад, түүнд мөңг өгх болв. Терүнэс авн Йуда Исусиг бэрж өгх арһинь хээв.

Исус Песахин хот эдлжэнэ

¹²Эс искэсн хуйрин байр болх түрүнк өдртнь сетрә хурһ алх кемлэ Исусин сурһульчнрнь:

— Альд байрин хот уухар седж бөөнөт? Келтн, бидн белднө-видн, — гиж сурв.

¹³Тиигхләнэ Исус сурһульчнрасн хойринь йовулад иигж закв:

– Балһснд орхлатн, буһшта ус авч йовсн күн таднла зөрлцх, терүнэ ардас йовтн. ¹⁴Тер күүнэ орсн герүр орад, герин эзнднь иигж келтн: «Сурһульчнртаһан альд байрин хот ууж болхинь Багш танас суржана» – гитн. ¹⁵Тер күн таднд деер бөөсн у-өргн, сээхн ясата хора үзүлх. Тенд хот белдтн, – гив.

¹⁶Сурһульчнрнь балһс орв. Тедн Исусин келсэр цугинь олж авад, байрин хотан белдцхэв. ¹⁷Асхнднь Исус арвн хойр сурһульчнртаһан ирв.

¹⁸– Үнэр келжәнэв, Нанла хамдан хот уужасн тадна негнтн Намаг бөрүлж өгх, – гиж хотан уужасн цагт Исус келв.

¹⁹– Деед Эзн, би биш эсий? – гиж сурһульчнрнь Исусин келсн үгднь уйдад сурв.

²⁰⁻²¹– Арвн хойрас негнь, – гиж Исус келв, – Нанла хамдан ааһд өдмг шүүслж иджэснь. Би, Күмни Көвүн, ээлдэчнрин ээлдсн хаалһар йовхв, Намаг бөрүлж өгсн күн зовлнган эдлх! Тер күүнд, төрүц эс төрсн болхла, деер болх билэ.

Деед Эзнэ асхни хот

²²Исус хотан уужаһад, өдмг авад, Бурхнд ханлтан өргэд, хуһлад, сурһульчнртан өгв:

– Идтн, энтн Мини бий цогцм, – гив.

²³Дарунь ааһд бөөсн улан чаһр авад, Бурхнд ханлт өргэд, бас сурһульчнртан өгв. Цугтан ааһас ууцхав.

²⁴– Энтн олн эмтнэ төлэ асхрх болн Мини Бооца эклх Мини цусн. ²⁵Үнэр келжәнэв: Бурхна Йоснд шин чаһр уутлан дэжж Би эн насндан чаһр уушгов, – гив.

²⁶Тедн Бурхнд магталын ду дуулад, Олив уул тал темцөд харцхав.

Нанас гөрдхич гиж Исус Пётрт аалджәнэ

²⁷⁻²⁸– Тадн цугтан Намаг үлдэхт. «Би хөөчинь уга кехв, хөөднь тарх», – гиж Бурхна Бичгт бичетэ бээнэлм. Болв эмдрчкэд, Би тадниг Һалилья гидг һазрт күлэхв, – гиж Исус келв.

²⁹– Цугтан үлдэвв чигн, би Таниг төрүц хайшгов, – гиж Пётр келв.

³⁰– Үнэр келжәнэв, эндр сө эр така хойр дэжж хээкртл чи һурв дэжж Намаг медхшв гиж келхич, – гисн хөрү Пётр соңсв.

³¹ – Танла хамдан үкдг болв чигн, би Таниг үлдэшгов! – гиж Пётр үгэн давтж келв.

Сурхульчнрнь цугтан тиигж келцхэв.

Исусин мөрглһн

³² Эдн цугтан Гетсемэн гидг модта һазр орв.

– Намаг одад зальврад иртл, энүнд күлөж бөөтн, – гиж Исус сурхульчнртан келв.

³³ Исус бийлөһөн Пётр, Яков болн Йоханыг дахулв. Исус ик зовлңшв, седклнь үүмсн бөөв.

³⁴ – Мини седклм уудьврта бөөнө, Би үктлөн зовжанав, саг-серглң энүнд бөөжэтн, – гиж Исус келв.

³⁵ Тер зовлң хажуһарнь һарх болвза гийһэд Исус хооран һарад, һазр элкдж унад зальврв.

³⁶ – Аав, Эцкм! Та цугинь чаднат! Эн Мини үзх зовлңгиг хажуһар һархһнтн! Болв Мини таалар биш, Тана таалар болтха! – гив.

³⁷⁻³⁸ Дарунь сурхульчнр талан хэрү ирэд, тедниг унтж одсинь үзв.

– Шимон, – гиж Пётриг дуудв, – Чи унтж одвчи? Нег часин болзгт унтл уга бөөж болсн угай? Сөрлһнлэ харһшгон төлө зальвртн, серглң бөөтн. Күүнэ сүмснь чидлтэ, зуг күүнэ цогц чинән-чидл уга болдмн.

³⁹ Исус сурхульчнрасн хооран һарад, үгмүдөн давтад мөргв.

⁴⁰ Терүг хэрү ирхләнө, сурхульчнрнь цугтан унтад кевтцхэж. Тедн нөөртән даргдад, нүдән секж чадл уга, Исуст ю келхән медж уга. ⁴¹⁻⁴² Һурвдад ирхләрн Исус келв:

– Тадн ода күртл унтад, цогцан амраһад бөөхмт? Болх! Цагнь ирв, Күмни Көвүн килнцтэ улсин һарт бэргджәнэ. Бостн, йовий! Намаг бэрж өгх күн аашна, – гив.

Исусиг бэрж авлһн

⁴³ Исусиг үгән келжәсн цагт сурхульч болж йовсн Йуда өөрдж ирв. Терүнэ ардаснь һартан мод болн үлд бәрсн улс аашж. Тедниг ах гелнгүд, ном цөөлһэчнр болн толһачнр йовулж.

⁴⁴ – Мини өөрдэд үмссн күн Исус болх, – гисн темдг урвач тер әмтнд медүлх зөвтэ бөөж. Тадн Түүг бэрж авад, харулд бөрүлэд йовтн, – гив.

⁴⁵Йуда өөрдж ирн Исусиг:

– Багш! – гиж келэд теврэд үмсв.

⁴⁶Тер дарунь Исусиг бэрж авцхав. ⁴⁷Хажуд зогсжасн сурхульч-нрин негнь үлдэн харһж авад, ах гелнгин зарцин чикинь тэ-эрчкв.

⁴⁸⁻⁴⁹ – Мод үлд хойр атхад, деермч кү бэржэх кевэр яһад ирсмт? Өдр болһн Би тадниг хол сүм дотр сурһсн бөөнөлм, тадн Намаг бэрж авсн угалмт? Болв Бурхна Бичгт бичэтэ юмн күцгдх зөвтэ, – гив. ⁵⁰Сурхульчнрнь Исусиг үлдэчкэд, цугтан гүүлдэд йовж одв. ⁵¹Зуг нег баһ наста күн Исусин ардаснь йовсмн. Тер бий деерэн хөнглднгер хуча көдркскн йовж. ⁵²Бийинь бас бэрж авхар седхлэнь, хучаһан цергүдин һарт үлдэчкэд, дотрк хувцтаһан гүүһэд йовж одж.

Исус Деед хургин өмн

⁵³Ах гелнгин герт Исусиг көтлж авч ирхлэ, терүнд цуг ах гелн-гүд, толһачнр болн ном цөөлһэчнр цуглард Деед хург кеж. ⁵⁴Пётр бас эс медгчэр ардаснь йовад, ах гелнгин хотн дотрнь орад, харулчнрла хамдан дендрин өөр сууһад дуладв. ⁵⁵Еврейин ах гелнгүд Деед хурт орлцдг улстаһан Исусиг яһж гемшэж, зас-гла харһулхан медж чадлго бөөв. ⁵⁶Худлахар герчлх улс олддг болв чигн, теднэ келсн үгмүднь нег-негнлэһэн ирлцж уга.

⁵⁷⁻⁵⁸ – Энүг иигж келжэсинь бидн сонславидн: «Би эн эмтнэ бэрсн сүмиг хамхлад, һурвн өдрин туршт эмтнэ эс тосхдг сүм тосххв гидг билэ», – гиж худл герчнр келцхэв.

⁵⁹Болв терүг чигн хажһр келэд, күн болһна үгнь ирлцж уга. ⁶⁰Дарунь еврейин ах гелн босад:

– Юнгад хэрү эс өгч бөөхмбч? Эмтнэ гемшэлһнэ өмнэс яма-ран хэрү өгхмч? – гиж Исусас сурв.

⁶¹Болв Исус нег чигн үг келсн уга.

– Чи үнэртэн Бурхна илгэсн Аврач, үнэртэн эдстэ Бурхна Көвүн болжахмч? – гиж ах гелн сурв.

⁶² – Э-э, тиим, Күмни Көвүн Бурхна барун бий талнь суу-синь, үүлн заагт тенгрэс аашсинь тадн үзхит, – гиж Исус хэрү өгв.

⁶³⁻⁶⁴Ах гелн өмсжэсн хувцан татж шуулад:

– Түүнэс үлү ямаран герч таднд кергтэв? Бурхиг му келж бэ-эхинь тадн эс сонсвт? Энүнэ тускар ю келцхэнэт? – гив. Исус

үкх зөвтэ гиж цугтан тоолв. ⁶⁵Тегэд зөрмнь Исус деер нульмад, нүдинь бооһад, толһаһарнь цокад:

– Мэ чамд, кен цокжахинь ээлдж кел! – гицхэв.

Дарунь Исусиг харулчнр авч һарад, бас цокв.

Пётрин Исусас зээлж гөрдлһн

⁶⁶Пётриг хотн дотр бээтл ах гелнгин зарц күүкд күн хажуһарнь йовв. ⁶⁷Һалын өөр дуладжасн Пётрт оньган өгэд хэлэчкэд:

– Чи бас Назаретин Исусла билэлмч? – гиж сурв.

⁶⁸– Юуна тускар келжэхичн би төрүц медж бээхшв, – гиж Пётр гөрдөд өмнк хотн тал һарв.

Тер кемлэ эр така хээкрв. ⁶⁹Зарц күүкд күн дэkn терүг үзчкэд, хажуд зогсжасн эмтнд:

– Эн бас Терүнэ үүрнь, – гиж келв.

⁷⁰Пётр дэkn гөрдв. Невчкн цаг давсна хөөн зогсжасн эмтн:

– Терүнэ үүрнь мен бээлэлмч, Һалильян күн эсий чи? – гиж сурцхав.

⁷¹– Кенэ тускар келжэхитн би төрүц меджэхшв, – гиж Пётр андһар төвв, – Худл келжэхлэ, намаг Бурхн цаажлтха!

⁷²Дарунь хойрдад эр така хээкрв. «Эр така хойр дэkn хээкртл, чи һурв дэkn Намаг медхшв гиж келхич», – гисн Исусин үгинь тодлад, Пётр һашудад уульв.

Исус Пилатин өмн

15 Өрүн өрлэ ах гелнгүд, еврейин толһачнр, ном цээлһэчнр болн талдан Деед хургин гешүд селвг авлцад, Исусиг күлэд, Пилатур авч одв.

²– Чи Йудья улсин хан болжахмч? – гиж Пилат Исусас сурв.

– Та тиигж келжәнмт, – гиж Исус хэрү өгв.

³Ах гелнгүд Исусиг икэр бурушаж гемшэв.

⁴– Хэрү юнгад эс өгнэч? Чамаг икэр гемшэжәнэлм, үзж эс бәнчи? – гиж Пилат сурв. ⁵Болв Исус хэрү өгсн уга, Пилат Терүнд дегд икэр алң болв.

Исусиг цаажлх йоста

⁶Байрин өдр бээж. Тегэд түүрмд суусн эмтнэс негинь Пилат сулдхдг йоста бөөсмн. Кениг сулдххинь – олн эмтн шүүж авдг йоста бээж. ⁷Тиигхд Бар-Аба гидг нертэ күн түүрмд сууж. Барб

буцлт өргсн улсла хамдан эмт алсн төлөдөн гөмшөгдж. ⁸ Пилатас эмтн байрин өдрин өмн нег кү сулдхтха гиж некж.

⁹ – Йудья улсин хааг тадна төлө сулдххмн болвза? – гиж Пилат сурж.

¹⁰ Ах гелнгүд Исуст үлү үздг төлөдөн зарһла харһулжахинь Пилат медчкж. ¹¹ Ах гелнгүд эмт түкрэд, Пилатас Бар-Аба сулдхтха гиж сурулж.

¹² – Йудья улсин хан гиж нерэдсн күүхитн яахмб? – гиж Пилат теднэс сурж.

¹³ – Терүг кирст хадчк! – гиж эмтн хээкрв.

¹⁴ – Яһснднь тиигхмб? Ямаран хажр һарһсмб? – гиж Пилат сурв.

– Кирст хадчк Терүг! – гийһэд эмтн улм чанһар хээкрцхэв.

¹⁵ Тегэд эмтнэ бахинь ханһахин төлө Пилат Бар-Абаг сулдахаһад, Исусиг цокад, цаажла харһултха гив. ¹⁶ Цергчнр Исусиг өмнк хотн дотр (Римин һардачин зарһ кедг орм) авч одад, үлдсн цергүдэн дуудж авцхав. ¹⁷ Тедн дөөглэд, Исусин толһа деернь хатханчгар гүрсн титм күчэр өмскэд, улан хувц көдргэд:

¹⁸ – Йудья улсин хан мөнд болтха! – гиж хээкрэд, ¹⁹ Исусин толһаһарнь модар цокад, деернь нульмад, ²⁰ дөөглж сөгдэд, улан хувцинь төөлж авад, Бийиннь хувцинь хөрү өмскэд, цаажлһна һазрур көтлэд һарцхав.

Исусиг цаажлһн

²¹ Ондан һазрас йовж йовсн Шимон гидг нертэ Күрэнэ балһсна күн зуурнь харһж. Тер Александр Руп хойрин эцк сәнж. Цергчнр терүг кирс авч йовтха гиж закв. ²² Тегэд Исусиг Голготур авч ирж (Голгот – һавл гиж орчулгдна). ²³ Цергчнр Исуст миррин уснла хольсн чаһр уутха гийһэд өгхлэ, Исус ууж уга. ²⁴ Исусиг кирст хадчкв. Хувцинь болхла жирв хаяд, цергүд хоорндан хуваж авцхав. ²⁵ Эн цаажлһн өрүн йисн часин алднд болж. ²⁶ Толһа деернь гөм-буруһинь бичдг ормд: «Йудья улсин хан» – гиж бичэтэ харһа өлгж. ²⁷ Исусин барун бий, зүн бий тал хойр деермч кү бас кирст хадж. ²⁹ Хажуһарнь йовж йовсн улс, Исусар зог кеһэд, инэлдэд, өргэн занһад:

– Нэ, яһвч! Һурвн өдрин туршт сүм хамхлад, хөрү тосхх болж бэлчи? ³⁰ Тиигхин ормд кирсэсн бууһад, эмэн харсж авхнчн! – гицхэв.

³¹Ах гелнгүд болн ном цөөлхөчнр бас Терүг дөөглв:

– Эмт аврад йовдг билчи, бийэн аврж эс чадмч! Эн Бурхна илгэсн Аврач болн Израилин Хан кирсэсн буухла, бидн Терүнд иткхвидн, – гицхэв.

³²Хамдан кирст хадгдсн деермчнрин бийнь Исусиг му келцхэв.

Исусин үкл

³³Арвн хойр часин алднд һазр деерк генткн харнһурад, һурвн час күртл бөөв. ³⁴Һурвн часин алднд Исус:

– Элои, Элои, лема сабахтани! – гиһөд чаңһар хөөкрв. (Тернь – «Бурхн минь, Бурхн минь, Намаг юнгад үлдэсмч?» – гисн үг сэнж.) ³⁵Өөрнь зогсжасн улс келсн үгинь сонсчкад:

– Эн Эльяг дууджах кевтэ? – гицхэв.

³⁶Теднэ негнь модна үзүрт кенчр ораһад, ишклң чаһрт норһад, амнднь күргэд:

– Кирсэс Энүг Элья яһж буулһж авхинь хөлөхмн, – гив.

³⁷Исус чаңһар хөөкрв, дарунь эмнь һарв. ³⁸Тер саамла һол сүмин көшг деерэс дорагшан хойр энгрэд шуурв. ³⁹Рим энгин цергин ахлач Исусин эмнь һарсинь үзэд:

– Эн үнэртэн Бурхна Көвүн бөөжлм! – гив.

⁴⁰Хол биш зогсжасн күүкд улс энүг цугинь үзж. Тедн дунд: Магдален хотна Марий, баһ наста Яковин болн Йосьян эк Марий болн Салома бөөцхэж. ⁴¹Эн күүкд улс Исусла хамдан Һалильяд йовад, нөкд болсн улс бөөж. Исусиг даһад, Ерусалимд ирсн нань чигн дала күүкд улс терүнд бөөсмн.

Исусиг оршалһн

⁴²⁻⁴³Асхар болсн йовдл бөөж. Деед хуртг орлцдг, бийнь Бурхна Йос күлэдг Ариматъя хотнас ирсн Йосип гидг нертэ күн зөрмг-лэд Пилатур одад, Исусин цогцинь сурж. Яһад гихлө, бемб өдрин өмн, байрт белддг өдр бөөж. ⁴⁴Тиим шулун Исусин эмнь һарч одснд Пилат алң болж. Цергэ энгин ахлачиг дуудад, лавта Исусин эмнь һарсн угаһинь сурв. ⁴⁵Исусин эмнь һарсинь медж авад, цогцинь Йосипд өгв. ⁴⁶Йосип Исусин цогцинь буулһад, үнтэ һара цаһан кенчр хулдж авад ораһад, хад чолунд шин кесн үкэрт авч одж тэвэд, ордг орминь ик чолуһар дарчкж. ⁴⁷Исусин цогцинь альд тэвсинь Магдален хотна Марий болн Йосьян эк Марий хойр үзж.

Сурхульчир Исусин амдрснэ тускар медж

16 Бемб өдр давсна хөөн Магдален хотна Марий, Яковин эк Марий, Салома һурвн Исусин цогцднь түркхэр каңкнсн үнртэ тос хулдж авсмн. ²Нарн өдр өрүн өрлө, шинкэн өр цөөжэтл күүкд улс оршасн һазр тал йовцхав.

³— Тер ик чолуг кен маднд хооран кеж өгхмб? — гисн уха зууран ухалад тедн йовцхаж.

⁴Зуг тедниг өөрдэд ирхлө, чолун уулын көндөһөс хооран кегдж одсинь үзгдв. (Тер дегд ик чолун бөөж.) ⁵Уулын көндөһүр орхла, нег баһ наста күн дуд цаһан хувцта барун бийд сууснь үзгдв. Күүкд улс йир икэр сүрдв.

⁶⁻⁷— Бичэ сүрдтн, тадн кирсд хадгдсн Назаретин Исусиг хөөж йовна эсийт? Тертн амдрж одла! Тертн энүнд уга. Кевтсн орминь үзтн. Пётрт болн наадк сурхульчнртнь иигж келтн: Урднь келсэрн, Тер тадниг һалильяд күлэх, — гив.

⁸Күүкд улс дегд икэр аэхлэрн, күүнд үг келж чадлго, оршасн ормас һарад гүүцхөв.

Зөрм сурхульчирнь Исусиг үзж

⁹Нарн өдр амдрэд, Исус Магдален хотна Марий (урднь энүнэс Исус долан хар сәкүс көөж һарһсмн) түрүн болж үзгдв. ¹⁰Урднь Исусиг дахж йовсн, Терүнд зовад, ууляд суусн амтнд Марий гүүж одад үзсэн келж өгв. ¹¹Теднь Исусиг амдрснд болн Марийд үзгдв гиснд итксн уга. ¹²Исус талдан бөөдл һарад, селән орж йовсн күүнд бас үзгдж. ¹³Тер хойриг ирэд келхләннь, амтн бас иткж уга.

Исус апостолмудтаһан күүндж

¹⁴Хөөннь арвн негн сурхульчнртан хотан уужатлнь Исус ирж үзгдж. Иткл уга болн хату зүрктэдән Исусиг үзсн амтнд эс иткснднь сурхульчнран шоодж.

¹⁵— Делкэ эргэд, Сән Зәңг олн амтнд тархатн. ¹⁶Сән Зәңгд иткэд, бийән уснд кирслснь авргдх, эс иткснь — засгдх. ¹⁷Иткснь иим өвөрц йовдл һарһж чадх: Мини нерн деерэс хар сәкүсдиг көөж һарһх, шин келэр келх. ¹⁸Хорта моһа һартан авв чигн, хор

уув чигн үкшго. Итксн улс гемтэ улс деер харан тэвхлэ, теднь эдгж одх, – гиж Исус келв.

¹⁹Теднлэ күүндснэ хөөн Деед Эзн деегшэн өөдлэд, тенгрт күрэд, Бурхна барун талнь суув. ²⁰Төрүнэ сурһульчрнь нарта делкэ эргэд, оln эмтнд Сэн Зэңг тархав. Йовсн һазртнь Деед Эзн теднд нөкд болад, теднэ тархалһиг өвөрц йовдлар батлсмн. Тиигж учрсмн.]*

* Хамгин хуучн экн бичгүдт 9-20 шүлгүд уга.